

Růže tajemná, oroduj za nás!

Maria v duchovní zkušenosti církve

(Jan Pavel II. při generální audienci 15.11.1995)

Čtení Lk 1,46-48

1. V předchozích katechezích jsme sledovali, jak se již od počátku vyhraňovala reflexe křesťanského společenství o postavě a úloze Panny v dějinách spásy. Dnes se budeme zabývat v meditaci mariánskou zkušeností církve.

Rozvoj mariologické reflexe a úcty k P. Marii během staletí přispěl k tomu, že se stále lépe ukazovala mariánská tvář církve. Jistě, nejsvětější Panna se zcela vztahuje ke Kristu, základu víry a církevní zkušenosti a vede k Němu. A proto křesťané, poslouchající Ježíše, který vyhradil Matce zcela zvláštní úlohu v ekonomii spásy, uctívali a milovali Marii a modlili se k ní zcela zvláštním a intenzivním způsobem. Vyhradili jí význačné postavení ve víře a zbožností tím, že ji uznávali za výsadní cestu ke Kristu, nejvyššímu Prostředníkovi.

Mariánský rozměr církve tak tvoří nepopiratelný prvek zkušeností křesťanského lidu. Projevuje se v četných projevech života věřících a dosvědčuje, jaké místo Maria zaujímá v jejich srdci. Není to nějaký povrchní cit, ale hluboké a vědomé pouto lásky, zakořeněné ve víře, jež má minulé i současné křesťany k tomu, aby se obvykle utíkali k Marii, chtějí-li navázat co nejdůvěrnější vztah s Ježíšem.

2. Po nejstarší době, kterou formulovala křesťanská společenství v Egyptě ve III. století, aby naléhavě prosila “Matku Boží” o ochranu v nebezpečí, se množila vyzývání, obracející se k té, kterou pokřtění považují za velmi mocnou přímluvkyni u Pána.

Dnes je nejobvyklejší modlitbou “Zdravas Maria”, jejíž první část tvoří slova z evangelia (srv. Lk 1,28.42). Křesťané se ji naučí modlit ve svém domově již od nejútlejšího věku a přijímají ji jako vzácný dar, který je třeba střežit celý život. Táž modlitba opakovaná desetkrát v růženci, napomáhá desetkrát v růženci, napomáhá mnoha věřícím vstoupit do rozjímavé modlitby evangelních tajemství a zůstávat někdy i dlouhou dobu v důvěrném styku s Ježíšovou Matkou. Zdravas Maria je už od středověku nejobvyklejší modlitbou všech věřících, kteří prosí svatou Matku Páně, aby je provázela a chránila na cestě každodenního života (srv. Ap. exhort. Marialis cultus, 42-55).

Křesťanský lid kromě toho projevil svou lásku k Marii tím, že rozmnožil výrazy své zbožnosti: hymny, modlitby a básnické výtvořky, prosté nebo někdy vysoké umělecké úrovně jsou naplněny toutéž láskou k Té, kterou Ukřižovaný dal lidem za Matku. Mezi nimi jsou hymnus “Akathystos a Zdravas Královno”, které hluboce poznamenaly život víry křesťanského lidu.

Ohlasem mariánské zbožnosti je pak velmi bohatá umělecká tvorba na Východě i na Západě, která umožňovala celým generacím vychutnávat a vážit si Mariiny duchovní krásy. Malíři, sochaři, hudební skladatelé a básníci zanechali mistrovská díla, která vyzdvihují různé rysy velikosti svaté Panny a napomáhají lépe chápat smysl a hodnotu jejího velkého přínosu k dílu vykoupení.

Křesťanské umění poznalo v Marii uskutečnění nového lidství, odpovídajícího Božímu plánu, a proto vznešené znamení naděje pro celé lidstvo.

3. Takové poselství nemohli přehlédnout křesťané, povolání k zvláštnímu zasvěcení. Vždyť také v řádech a řeholních kongregacích, v institutech a sdruženích zasvěceného života je Maria zvláště uctívána. Četné instituty především ženské, ale nejen ony, mají ve svém názvu Maria. Nicméně vedle vnějších projevů spiritualita řeholních rodin, jakož i mnohých církevních hnutí, z nichž jsou některá výrazně mariánská, vyzdvihuje jejich zvláštní spojení s Marií jako záruky charizmatu žitého v jeho ryzosti a plnosti.

Takový mariánský vztah v životě osob zvláště omilostněných Duchem svatým rozvíjel i mystický rozměr, který ukazuje, jak může křesťan zakoušet v největší hlubině svého bytí Mariin zásah.

Důvěrný vztah k Marii spojuje nejen angažované křesťany, nýbrž i věřící prosté víry, ba

dokonce i “vzdálené”, pro které je to snad jediné spojení s církevním životem. Znamením tohoto společného citění křesťanského lidu, co pro něj znamená Matka Páně, jsou pouti do mariánských svatyní, které přitahují během celého roku četné zástupy věřících. Některé z těchto bašt mariánské úcty jsou velmi známé, jako Lurdy, Fatima, Loreto, Pompei, Guadalupe, Czenstochowa! Jiné jsou známy na národní či místní úrovni. Ve všech památka událostí, spojených se zásahem P. Marie, předává poselství o její mateřské něžnosti a otevírá srdce pro Boží milost.

Tato místa mariánské modlitby jsou úchvatným svědectvím Božího milosrdenství, kterého se dostává člověku na přímluvu P. Marie. Zázraky tělesného uzdravení, duchovního osvobození a obrácení, jsou zřejmá znamení, že Maria pokračuje s Kristem a Duchem svatým ve svém díle pomocnice a matky.

4. Často se mariánské svatyně stávají středisky evangelizace, vždyť i v současné církvi, jako v komunitě očekávající seslání Ducha svatého, Mariina modlitba má mnoho křesťanů k tomu, aby se věnovali apoštolátu a službě bratřím. Chci zde připomenout zvláště velký vliv mariánské zbožnosti na konkrétní projevy lásky a skutky milosrdenství. Věřící povzbuzeni Mariinou přítomností často cítili potřebu věnovat se chudým, vydeděným a nemocným, aby byli pro ty poslední na zemi znamením mateřské ochrany svaté Panny, živého obrazu Otcova milosrdenství.

Boží lid je pod vedením svých pastýřů vyzván k tomu, aby v této skutečnosti rozpoznal působení Ducha svatého, který vedl křesťanskou víru po cestě objevování Mariiny tváře. To On působí divy na místech mariánské zbožnosti. To On podněcuje poznání a lásku k Marii a vede věřící k tomu, aby se dali do školy Panny zpívající “Magnificat”, aby se naučili číst Boží znamení v dějinách a nabývat moudrost, která dělá z každého muže a každé ženy budovatele nového lidstva.

Radio Vaticana
Josef Koláček SJ

1. neděle adventní

1. čtení (Iz 2,1-5)

Obsah vidění Izaiáše, syna Amosova, o Judovi a Jeruzalému. Stane se v posledních dnech: Pevně bude stát hora s Hospodinovým domem na vrcholu hor, vyvýšena nad pahorky. Budou k ní proudit všechny národy, budou k ní putovat četné kmeny a řeknou: “Vzhůru, vystupme na Hospodinovu horu, do domu Jakubova Boha! Ať nás naučí svým cestám, choďme po jeho stezkách!” Ze Siónu vyjde nauka, z Jeruzaléma Hospodinovo slovo. Soudit bude národy, rozsuzovat četné kmeny, že zkusí své meče v radlice, svá kopí ve vinařské nože. Nezdvihne již meč národ proti národu, válce se již nebudou učit. Jakubův dome, vzhůru, choďme v Hospodinově domě!

Mezizpěv (Ž 122)

Do domu Hospodinova půjdeme s radostí.

2. čtení (Řím 13,11-14)

Bratři! Víte, jaký je nyní čas: že vám už nastala hodina, kdy je třeba se probat ze spánku. Neboť nyní je nám spása blíže než tehdy, když jsme uvěřili. Noc pokročila, den se přiblížil. Odložme tedy skutky temnoty a oblečme se do výzbroje světla. Veďme počestný život jako ve dne; ne v hodováních a pitkách, ne v necudnostech a prostopášnostech, ne ve sváru a závisti. Ale oblečte se v Pána Ježíše Krista a nepečujte o tělo tak, že by to vyvolávalo žádosti.

Evangelium (Mt 24,37-44)

Ježíš řekl svým učedníkům: Až přijde Syn člověka, bude to právě tak, jako v době Noemově. Jako totiž v době před potopou lidé jedli a pili, ženili se a vdávali až do dne, kdy Noe vstoupil do archy, a nic netušili, až přišla potopa a všechny zachvátila, právě tak to bude, až přijde Syn člověka. Tehdy budou dva na poli: jeden z nich bude vzat, druhý ponechán; dvě budou mlít na obilném mlýnku: jedna bude vzata, druhá ponechána. Bďte tedy, protože nevíte, který den váš Pán přijde. Uvažte tohle: Kdyby hospodář věděl, v kterou noční dobu přijde zloděj, jistě

by byl vzhůru a nedovolil by mu prokopat se do domu. Proto i vy buďte připraveni, neboť Syn člověka přijde v hodinu, kdy se nenadějete.

Myšlenka na neděli

Slovo na neděli

1. neděle adventní A

Chodme v Hospodinově světle

Zamyšlení nad úryvky Iz 2,1-5, Řím 13,11-14 a Mt 24,37-44

Naše spása je blízko. Bděte, abyste byli připraveni

Stojíš na prahu nového církevního roku. Začíná velká příprava na příchod Páně. Přečti si v klidu a usebranosti všechna tři čtení vybraná pro tuto neděli. Nech se oslovit velkolepou vizí proroka Izaiáše, napomenutím apoštola Pavla i varováním, které vyslovil sám Božský Spasitel. Pros Ducha svatého, aby ti zpřístupnil vznešená Boží tajemství, obsažená v těchto posvátných textech.

Představ si živě scénu, kterou popisuje starozákonní proroctví. Přidej se k zástupům, které radostně táhnou vzhůru na Hospodinovu horu. Hospodinovo slovo, nauka Nejvyššího, proměnilo srdce těchto lidí. Uskutečňuje se tu odvěký sen lidstva: je konec svárům, rozbrojům a válkám.

Máš možnost okusit, jak se dýchá v království dokonalého pokoje a světla. Nepřipouštěj si skeptickou myšlenku, že je to pohádka nebo utopie. Je to realita existující v odvěkém Božím záměru, je to konečný smysl všeho stvoření. Je to podoba Božího království, o jehož příchod prosíš denně v modlitbě Páně.

Máš zato, že je to daleká a nedozírná budoucnost? Apoštol Pavel je jiného názoru. Uvědom si, jaký je čas. Už skutečně nastala hodina, kdy je třeba se probudit ze spánku. S nocí končí také doba snů. Nadchází nový den. Slunce spásy je mnohem blíže, než bylo dříve a než můžeš tušit. Pronikavá zář jeho jasu odhalí nesmlouvavě všechnu špatnost, která se tolik rozbujela pod pláštěm noci. Myslíš, že můžeš stanout v jeho světle tak, jak jsi?

To, co dělá z obrazu Hospodinova domu na vrcholu hor zatím neuskutečněnou vizi, jsou právě ony skutky temnoty: potřebuješ snad další důkazy o tom, jak necudnost a prostopášnost v pitkách a hodování plodí svár a závist, které ústí do rozbrojů a nakonec až do válečných hrůz? Dokonalý mír a Boží království patří nerozlučně k sobě. Není tak malých hříčů, které by nesměřovaly k těžším a těžším vinám a konečné zkáze. Boží království však potřebuje, abys definitivně odložil skutky temnoty a oblékl výzbroj světla. Tím světlem je sám Ježíš. Jeho první příchod ti představí Boha-Ježíše v té nejlidštější podobě. Více než svými slovy ti ukáže výzbroj světla svým vlastním životem. Na Boží království nestačí čekat, Boží království se připravuje a uskutečňuje důsledným následováním Krista.

Ale je stále mnoho těch, kteří o Boží království nestojí. I tváří v tvář možné katastrofě bezstarostně hodují a pijí, žení se a vdávají. Není to nic nového. Chovali se tak již za dnů Noemových. Tehdy se zachránili jen spravedliví. A Pán zdůrazňuje, že takový bude i druhý příchod Syna člověka.

Zdá se ti, že to neodpovídá tomu, co jsi poznal u proroka Izaiáše? Ale jaké by to bylo Boží království, kde by se to hemžilo lidmi, kteří setrvávají ve skutcích temnoty? Do Božího království mohou být přijati jen ti, kteří jsou připraveni a oděli se do světla. Každý se může svobodně rozhodnout, ale pak ti, kteří odmítají, musí počítat s tím, že budou ponecháni záhubě. Skutečně překvapeni budou z vlastní viny, jestliže svévolně setrvají v nevědomosti, že už nastala hodina.

Tuto Ježíšovu výstrahu je třeba přijmout s veškerou vážností. Nenech se mýlit těmi, kteří se bláhově utěšují, že je možno spoléhat na Boží milosrdenství na úkor spravedlnosti. Jakkoliv krutý se ti může zdát úděl zavržených, je to jen logický protipól nekonečné blaženosti, kterou sami odmítli. Uvědom si znovu, jak nebezpečný je spánek, do kterého tě mohou ukolébat skutky temnoty, zvláště pečuješ-li o své tělo tak, že to vyvolává žádostivost.

Adventní doba je tedy mnohem více než nějaká folklórní památka na zvyky předků. Je to

příležitost a výzva k radikálnímu probuzení a obratu. Přijmi tuto příležitost, kterou ti Ježíšova láska nabízí, abys do důsledků zvážil a zhodnotil svou situaci. Buď jsi bezvýhradně s ním, nebo se vystavuješ nebezpečí, že budeš proti němu. Chceš-li se obléci v Pána Ježíše Krista, jdi za ním a pros:

Pane, ukaž nám své milosrdenství a dej nám svou spásu!

Bratr Amadeus

Pavel VI. měl pravdu

Holandský kardinál Adrianus Simonis: Montini postřehl, že do Církve proniklo nekatolické smýšlení. Dnes dochází k nové reformaci srovnatelné s onou v XVI. století.

S kardinálem Adrianem Simonisem, holandským primasem, rozmlouvá Stefano M. Paci.

M. P.: Eminence, v pohnutých a dramatických pokoncilních letech se Holandsko stalo v dobrém i špatném směru zvláštní "laboratoří církve". Zmatky, které se v zárodečné formě zrodily ve vaší zemi jako "l'enfant terrible" pro katolicismus, propukly pak najednou doslova v celé církvi. Je tomu tak také dnes? Je současná tvář holandské církve budoucnosti, která čeká celou Církev?

A. S.: Je tomu skutečně tak. Můžeme říci, že kritika na adresu magisterského úřadu a hierarchie, která se pak rozlila po celé církvi, začala víceméně v naší zemi. Nástupní datum se takřka kryje s pastorálním synodem, který byl zahájen v Noordwijkerhout v roce 1968. V tom období všichni katolický lid v Holandsku usiloval o prohloubení II. vatikánského koncilu. Toto prohloubení se uskutečnilo značně kritickým způsobem. Souvisí to se skutečností, že náš charakter je tvrdý a rigidní. Jsem přesvědčen, že protestantismus měl na katolické myšlení mnohem větší vliv, než si dnes můžeme představit. Tento kritický duch se pak rozšířil do celé západní Evropy a pak do celé Církve, i když to nebyl přímý důsledek situace v naší zemi.

M. P.: A dnes?

A. S.: Dnes? Situace v Církvi je velice obtížná.

Můžeme se ptát, jestli v západním světě nedochází k tzv. druhé reformaci. Hovořím o situaci, která je značně podobná té, která v XVI. století zranila Církev. Někteří vnímají duchové to tak od jistého času označují. Zjišťuji s překvapením, že i já tak smýšlím stále častěji. Více než kdykoliv předtím přichází doba, kdy katolictví musí osvědčit svou identitu, protože tato druhá reformace se mi jeví jako mnohem nebezpečnější než ta první.

M. P.: Tato druhá reformace přichází zevnitř katolické církve?

Ano. Proniká do Církve z hloubky. Ve skutečnosti je to správné, jestliže v Církvi existují stále tendence k reformě, protože naše Církev je Ecclesia semper reformanda. Ale tato druhá reformace má jiné zaměření. Pro některé - a asi jich není málo - je to záměr vytvořit církev, ve které si každý může vymezit svou víru a svou vlastní morálku.

M. P.: Napadá mě v této souvislosti dramatické důvěrné sdělení, o kterém píše kniha Paul VI. secret a které svěřil Pavel VI. svému příteli Jeanu Guittónovi. Papež řekl: "V Církvi panuje dnes veliký zmatek a to, co je v sázce, je víra. To, co mě děsí při myšlence na katolický svět, je fakt, že v katolicismu nabývá vrchu určitý druh nekatolického smýšlení, a tento druh myšlení uvnitř katolicismu zítra ještě více zesílí. Ale toto smýšlení nebude nikdy představovat smýšlení Církve. Postačí, když zbude malé stádce, ať je jakkoliv malé."

A. S.: Děkuji vám za tato slova Pavla VI., která jsem neznal. Je to přesně to, co mám na mysli. A udělalo na mne hluboký dojem, že Pavel VI. si byl vědom tohoto nebezpečí již před tolika lety, zatímco dnes, kdy situace je krajně kritická, je velmi málo těch, kteří to dokážou rozpoznat.

M. P.: Když již mluvíte o druhé reformaci, vážné nebezpečí, které hrozí, když zavládla taková lhostejnost vůči Církvi...

A. S.: Ovšem, ale musíme se postavit tomuto nebezpečí čelem a s otevřenýma očima, abychom je dokázali zužitkovat tak, že se staneme více katoličtí a lépe poznáme svou identitu.

M. P.: Často se hovoří o hlavním nebezpečí, které hrozí Církvi od šířících se sekt anebo

vzmáhajícího se islámu. Myslíte si, že je to tím, že je snazší bojovat s vnějším nepřítelem než s nepřitelem, který ohrožuje zevnitř?

A. S.: Myslím, že to vyplývá právě z toho. Nesmíme zapomenout, že také to, co se později stalo protestantským schizmatem, začalo uvnitř katolické Církve. Luther byl profesorem na významné teologické univerzitě. Jeho ideje se dlouho šířily uvnitř myšlení Církve, mezi jejími teology a jejími autoritami, dříve než byly autoritativně identifikovány jako myšlenky, které jsou cizí víře Církve. Indiferentismus, o kterém mluvím, se také rodí zevnitř církve. Proto si myslím, že je velmi obtížné proti němu bojovat.

M. P.: A čím se vyznačuje krize, která hrozí, že dnes ovládne celý katolicismus?

A. S.: Moje starosti, moje největší starosti se rodí ze skutečnosti, že se zpochybňuje víra v osobního Boha. Slova, která pronesl pařížský kardinál Emmanuel Suhard po druhé světové válce, že jsme “ztratili smysl pro Boha”, platí ještě mnohem více v dnešní době.

Mám obavy, že mnoho věřících, mnoho katolíků, i praktikujících, se stalo nevědomky “deisty”. Jistě, věří, že existuje “Něco”, ale nevěří, že existuje osobní Bůh, konkrétní, stále živý, se kterým je možno se setkat tak, jak se stalo jeho učedníkům před dvěma tisíci lety.

M. P.: Před nějakou dobou mi Jean Guilton řekl něco podobného. Byli jsme v jeho pařížském domě, a když komentoval slova Pavla VI., která jsem dříve citoval, řekl mi: “Pavel VI. měl pravdu, můžeme se o tom dnes přesvědčit. Prožíváme právě bezprecedentní krizi. Církev, stejně jako světové dějiny nikdy nic podobného nepoznaly. Když Kristus procházel galilejskými cestami, svět byl pohanský. Ale jak pohané na Východě, tak na Západě měli smysl pro tajemství.” A pak ještě dodal: “Můžeme říci, že poprvé ve své předlouhé historii je lidstvo jako celek ateologické, nemá jasně vyhraněný, ale řekl bych ani matný smysl pro to, čemu říkáme “Boží tajemství”. Tato krize smyslu pro tajemství, která sužuje celé lidstvo, pronikla také do katolické církve.”

A. S.: Souhlasím. Také mi dělá starosti ortodoxní víra našich věřících, ortodoxní víra v Boha, poznaná ze zjevení Ježíše Krista. Víra, která uznává slávu Ježíše Krista, jeho Božství, tajemství jeho Církve, Ducha svatého jako jeho osoby, třetí osoby Nejsvětější Trojice...

Jistě, jedná se o zásadní věci, o základy naší víry. A také, i když se to může zdát divné, jsou to právě tyto základy, které se staly předmětem diskuse. A v očích tak mnohých, kteří si říkají katoličtí křesťané, se Ježíše Kristus stal člověkem, víceméně výjimečným, hodným úcty a obdivu, ale pouze člověkem. Z jeho osobnosti byl “odcenzurován” božský aspekt. Jsme svědky úniku k myšlence víceméně abstraktního Boha, který pro mnohé splývá s orientálními božstvy a jistota osobního Boha se ztrácí.”

M. P.: Katolická církev se v současnosti velmi angažuje na poli morální nauky. Snaží se znovu odhalit lidem naší doby vědomí, co je to hřích, vědomí, které se vytrácí i u katolíků...

A. S.: Důsledky ztráty víry se vždy projevují také na poli morálky. Ale první záležitostí je pravověrnost, morálka se pak dostaví. Hřích to není přestoupení nějakých abstraktních norem, hříchem je nedbat na důsledky toho, co se stalo před 2000 lety, na spásu, kterou přinesl Ježíš Kristus, Bůh, který nabízí člověku setkání v Církvi.

Řekl to Jan Pavel II., když hovořil v Holandsku k mládeži: “Tajemství křesťanského života důsledného a radostného,” tj. mravného, “spočívá v osobní, hluboké a upřímné lásce ke Kristu.” Pouze ten, kdo věří v osobního Boha, ví také, co je to hřích. Naopak to neplatí. Stačí se podívat, co se děje v Holandsku, pokud jde o svátost smíření. Počet těch, kteří se zpovídají, je zcela minimální. Je to důsledek onoho nedostatku víry v osobního Boha, který mi dělá takové starosti.

Ale musím dodat, že mám i jiné starosti.

M. P.: Jaké?

A. S.: Chtěl bych, aby se bible četla jako celek, ne pouze ony části evangelia, které se zdají být přiměřené pro moderní vnímavost. Je třeba brát vážně Krista ve všem, co řekl. Mnozí křesťané ani nevědí, co ve skutečnosti řekl. Kristus např. hovořil také o pekle a o nebezpečí věčného zavržení. Ale to se vůbec nepřipomíná a lidé na to zapominají. A tak si již nikdo

neuvědomuje, že každý z nás má osobní odpovědnost za svůj vlastní věčný život. A že důstojnost člověka se hodnotí právě podle této odpovědnosti. Je to i vina našich kněží a špatných kázání, že křesťanství zcela zpozemšťelo a ztratilo svou perspektivu věčnosti.

M. P.: Eminence, zdá se, že stále platí představa Holandska jako “země-laboratoře”. Zatímco ostatní západní země se zabývají důsledky liberalizace potratů, u vás byl učiněn další krok: byla liberalizována eutanázie...

A. S.: Kolem nového zákona vyhlášeného v Holandsku panují nedorozumění. Eutanázie zůstala v trestním zákoníku, je tedy dále chápána jako delikt, a my biskupové jsme řekli, že nás to těší. Ale podle jurisdikce jsou zde respektovány tři podmínky - zda nemoc dospěla do finálního stavu, zda pacient dal svůj svobodný souhlas a zda lékař konzultoval případ s jiným lékařem - za kterých soudce eutanázii nepovažuje za zločin. Je to schizofrenní situace. Eutanázie je v trestním kodexu, ale provádí se “legálně” a není trestána. My biskupové nemůžeme takovou situaci tolerovat: eutanázii zakazuje Boží zákon. Jako biskupská konference jsme reagovali s veškerou rozhodností a v těchto letech jsme předložili nový návrh zákona. Nejdříve jsme na toto téma napsali pastýřský list, pak jsme vydali různá prohlášení, ve kterých jsme jasně vyhlásili, že eutanázie není povolena za žádných okolností. Ale nakonec zákonodárci přes všechno naše rozhořčení rozhodli tak, jak rozhodli. A já se obávám, že v důsledku ztráty víry v osobního Boha se eutanázie rozšíří také do jiných zemí.

M. P.: Jaké je nyní klima uvnitř církve v Holandsku?

A. S.: Po mnoho let charakterizovala situaci v mé zemi vzpoura. V tomto směru, myslím, se atmosféra zlepšuje. V Holandsku je tzv. hnutí 8. května, která je vedeno silným kritickým duchem proti hierarchii. Jméno má hnutí od velké manifestace zorganizované 8. května 1985, tj. jeden den před návštěvou Jana Pavla II. v naší zemi. Účelem manifestace bylo, jak říkali organizátoři, ukázat “druhou tvář církve”.

Nemohu říct, že by všichni křesťané sdíleli pozice hnutí 8. května, ale jistě má sympatie mnoha našich věřících. V současnosti se mi zdá, že si lidé konečně uvědomují, že setrvat v otevřené opozici vůči církvi neslouží nikomu. U příležitosti poslední návštěvy ad limina, kterou uskutečnili holandská biskupové v Římě, jsme zpracovali písemnou zprávu o situaci v Církvi a seznámili jsme s ní naše věřící. V této zprávě říkáme, že po mnoha letech rozporů, často tvrdých, nastal konečně čas pro zahájení dialogu. Již vícekrát jsme požadovali zahájení dialogu, ale nyní se začínáme setkávat poprvé s upřímnou otevřeností. Hledáme nyní cestu ke konkretizaci a společné cestě. V tomto směru se klima zlepšilo. A je tu naděje, že hnutí 8. května opravdu ukáže “jinou tvář církve”, a ne, jak se mnozí obávali, “tvář jiné církve”.

Na druhé straně musím bohužel konstatovat, že jsme ztratili mnoho, velmi mnoho věřících a že tyto vnitrocírkevní rozbroje vyvolaly velkou lhostejnost vůči církvi a vůči křesťanství. Ale v rámci tohoto dialogu chceme oslovit také ty, kteří odešli a kteří by se mohli vrátit.

M. P.: Eminence, poslední otázka. Za několik let vstoupíme do třetího tisíciletí a Církev s tímto datem spojuje velká očekávání. Domníváte se, že by mohla nastat doba nového evangelizace jako objektivní znak třetího tisíciletí?

A. S.: Je to složitá otázka. Často se ptám, jak oslovit srdce moderního člověka. Mám mnoho styků s mládeží a je pro mne překvapením, když vidím, že čekají, že budou vyzváni. Mládí je výzvou. Očekávají, jakoby s úzkostí, že potkají někoho, kdo by jim řekl, jak je možno žít v plnosti. Očekávají a nevědomky touží po setkání s Ježíšem Kristem, který je plností života. I když se zdá, že jsou velmi vzdálení, když pohrdají církví a proklínají ji. Ve skutečnosti to, co očekávají a s čím by se chtěli setkat, je právě ona zkušenost, kterou nám milost umožňuje, přes všechna naše omezení, prožít uvnitř Církve.

Konec konců je to generace, která právě pro své vnitřní rozpory žije z očekávání a tužeb. Nová evangelizace musí začít modlitbou, protože úspěch nové evangelizace závisí od Boží milosti a musí být vyprošen z nebe. Proto doufám, že Duch svatý bude lepším oživovatelem, než jakým můžeme být my. A že zasáhne tak, že vyvolá nové světce, tj. osoby, které hoří touhou po

Bohu, které ukáží lidem zcela jasně, v čem je pravý poklad života.

Přeji si to z celého srdce, protože jedině svatí mohou dát církvi novou tvář.

Z 30giorni X/95

přeložil -lš-

Evangelický teolog varuje:

Nevrátí-li se církev k Marii...

Jan Pavel II. nazývá 2. vatikánský koncil největší událostí církve v našem století. Říká, že je to nesmírný průlom milosti darů Ducha svatého do našeho světa. Papež Jan XXIII., který koncil vyhlásil, zahájil a s velkou pokorou a horlivostí udělal první kroky, napsal v encyklice v r. 1959: "Hlavním cílem (koncilu) má být podpora růstu katolické víry a skutečná obnova mravů křesťanského lidu..." Všichni skutečně čekali, že tento koncil bude obratem v dějinách světa a církve. Kardinál Ratzinger říká dodnes: "Jedině když budeme brát koncil vážně, je zachráněna budoucnost církve," ale říká také: "Koncil musíme brát doslova." A velice se brání, když se to odlišně interpretuje a dělá se z toho všechno možné, jen ne to, co ve skutečnosti v těch dokumentech je. V zásadě je ale přesvědčen o tom, že (když se budeme držet koncilu), je to naše jediná záchrana, která přivede církev k obnově. Nepodléhá iluzím a vidí realitu. Na přednášce v r. 1975 v Mnichově říká: "Je nepochybné, že posledních 10 let bylo pro církev značně negativních. Místo očekávané obnovy přinesly pokračující proces rozkladu, který do značné míry probíhal ve znamení odvolávání se na koncil, a tím ho stále víc diskreditoval. Je třeba jasně říci, že předpokladem skutečné obnovy církve je důsledné opuštění bludných cest, jejichž katastrofální následky se mezitím staly nepopíratelnými." V knížce o Marii vydané v 70. letech podává úžasné svědectví mariánské úcty, ale opět lituje, že především v době po koncilu "... po celá léta všechno mariánské v církvi ustupovalo."

A teď dokonce protestantský teolog Ulrich Wickert (který se zabývá církevními dějinami) nám, katolíkům, mluví do duše, aby nám znovu připomněl souvislosti, které jsme často v církvi přehlíželi. Říká: "Je zřejmé, že katolická církev udělala velkou chybu tím, že opomněla vnitřní spojitost dogmatu Pia XII. o nanebevzetí Panny Marie a koncilu Jana XXIII. Jinými slovy: když přehlédla, že obnova církve bude asi obtížná bez předchozího uvědomělého návratu k Mariinu nanebevzetí, které ji povýšilo k nádheře jejího Syna." A pak vyvozuje, jak horlivě se katolíci snažili tvrdit, že smrtí Pia XII. skončila jedna éra katolické církve a že 2. vatikánským koncilem začalo něco skutečně nového. "To byl závažný omyl a chyba, kterou katolíci udělali, že nepoznali, jak Maria, která byla uznána a vyzvednuta článkem víry jako ta, která s tělem a duší vstoupila do Božího tajemství, může před Bohem působit v celé plnosti, v univerzálnosti svého úřadu, ve prospěch celého lidstva. Když byla přijata tato pravda, Maria sama se obrátila k církvi, aby ji uvedla do nové doby. Ale když odřízneme tento kořen, tento začátek, pak vylučujeme pomoc, které je nám zapotřebí, abychom žili a naplnili koncil v jeho vlastním správném smyslu." A vyslovuje tezi: "Nevrátí-li se církev k Marii jako k jediné, která skutečně může přivodit obnovu, nebudou se moci projevit očekávané plody koncilu." On - protestant - hledí se srdcem plným naděje a touhy na Marii jako na matku Církve, jak to vyhlásil koncil, a k tomu se i jako evangelický křesťan cítí povolán. A říká: "Může to být jedině Maria, která před Bohem všechny své děti spojuje v jediné církvi." Neostýchá se přiznat katolické církvi, že především ve vztahu k Marii až dodnes uchovala původní biblickou nauku.

Tento evangelický teolog dále píše: "Nešlo o to, znovu získat evangelické víře mariologickou tradici a mariánskou zbožnost," protože se od r. 1967 stále znovu vyjadřoval k tématu Maria, matka Boží, ale "spíše jde o to, aby se "služebnici Páně" dostalo jejího skutečného významu v dějinách spásy, který dosud žádné náboženství, ba ani sama katolická církev dost jasně nevidí, že navzdory všem rozporům to bude právě panenská matka, v jejímž znamení - pokud ji uznáme v jejím společenství s jejím Synem Ježíšem Kristem - se křesťané sjednotí. To se vskrytu projevuje a tomu je třeba vydat svědectví. Výzva obrátit se ve správně chápaném smyslu v Kristu k Marii proto zdaleka neplatí jen pro protestantismus, ale také a především pro

katolicismus.”

Evangelický teolog nám musí připomínat, že Maria má i v naší době zvláštní význam v dějinách spásy... A že má-li dojít k obnově, která povede i k tomu, aby se křesťanské konfese znovu spojily v jediné pravé církvi, pak se především my, katolíci, musíme obrátit k Marii.

V posledních dvou letech se začínají stále více objevovat v teologické literatuře úvahy o potřebě oficiálně slavnostně vyhlásit nauku o Marii - Přímělkyni, Prostřednici a Spoluvykupitelce.

V Americe vzniklo hnutí “Vox populi Dei”, které popularizuje pravdy o Panně Marii Přímělkyni, Prostřednici a Spoluvykupitelce. Zvláště se tomu věnuje knížka Dr. Marka Miravalle, profesora teol. a mariologie na Františkánské univerzitě v Steubenville (která má vyjít tiskem také v Matici cyrilometodějské, pozn. red.), ve které odůvodňuje tento trojí titul Matky Boží z učitelského úřadu Církve, z církevních Otců, hlavně však z výroků dnešního papeže.

Názor evangelického teologa Wickerta je paradoxním jevem dnešní doby, která se spíše vyznačuje tendencemi protestantizace katolické církve. Hodnocení doby, v níž žijeme, formuluje Wickert takto:

“To všechno nepůsobí jako vylití Ducha a svatodušní bouře... Naše křesťanství zpozemšťelo, i přes jisté prvky, které už nic nemohou změnit na zásadní sekularistické tendenci. Středem debat není věčný život... Stanicí Touha není nebeská blaženost, ale pozemská spravedlnost. A cestou není poslušnost a následování Krista s křížem, ale uspokojování potřeb, uplatňování práv, zbavování se zábran. Tedy v zásadě postoj, který... se může opírat o Nový zákon jen tehdy, když jeho textům bude podkládán úplně jiný význam...”

Jak bolestně zní Mariino postesknutí (“modrá kniha” 28.12.1973):

Kolik trnů působí zármutek mému Srdci: denně přibývá duší, které se vzdalují od mého Syna, a to i mezi věřícími. Ty, které ještě včera byly dušemi dobrými a velkodušnými, jsou strhovány všeobecným zmatkem a stávají se dušemi bázlivými, nejistými, jakoby ochromenými.

Nejbolestnější trny mi zabodávají synové, které zvláště miluji a dávám jim přednost - kněží! Kromě těch, kteří denně zrazují jako Jidáš mého Syna Ježíše a jeho církev, kolik je nyní kolísajících, pochybujících a nevěrných! Slouží mši sv., udělují svátost - a už nevěří...”

Jedině procitnutí, oživení víry a bezmezná důvěra v Marii - přemožitelku všech bludů v dějinách - zabrání vývoji, který se ze západních církví přenáší i k nám.”

E.M.F., red. zkráceno

Co po nás žádá Ježíšovo Srdce?

Žízeň po živém Bohu

“Žízním! Žízním!” volá básník Arthur Rimbaud ve svém “Une saison en enfer”. A není divu, že měl žízeň, vždyť chtěl pít ze stovek pramenů, jenže tyto prameny byly zkaženy, a tak nemohly uhasit absolutní touhu. Vždyť chtěl, aby jeho celý život byl hostinou, na “které by tekla všechna vína”. Bolestný výkřik tohoto básníka nám připomíná slova, která Pán říkal svému lidu skrze proroka Jeremiáše: “Děste se nad tím, nebesa, ustrňte nesmírnou hrůzou! Dvojí zlo spáchal můj lid: opustili mne, zdroj živých vod, a vytesali si cisterny, cisterny rozpuštěné, jež vodu neudrží” (1,12-13). Takto umírá člověk žízní vedle pramene!

Ježíšovo Srdce je pro křesťana studní živé vody, ale tato je “zapečetěná” uprostřed “uzavřené zahrady”. Je třeba ji vyhledat a jistým způsobem násilím otevřít zavřené zahradní dveře a silou horoucí touhy po Bohu objevit “Pramen křišťálové vody”, o kterém mluví sv. Jan z Kříže a který bohatě teče jen na podnoží Beránkova trůnu. Je to trůn kříže, na kterém bylo probodnuto Ježíšovo Srdce.

Blahoslavený, kdo se cítí suchou pouští a kdo touží po “nebeské rose”. Se žalmistou volá: “Bože, ty jsi můj Bůh, hledám tě za úsvitu, má duše po tobě žízní. Mé tělo touhou po tobě hynie ve vyschlé, prahnoucí, bezvodé zemi” (Ž 63,2).

Toužící duše

Tedy pravá pobožnost k Ježíšovu Srdci je vyhrazena pro “lačné duše”, pro “žíznivé laně,

keré ryčí po pramenech vod”, a ne pro ty, které se uspokojují špetkou lehké a povrchní nábožnosti. Hříšníci, kteří tak jako Rimbaud přišli k bolestné, smutné zkušenosti nadpřirozených sahar, jsou často skvěle připraveni pro naději a touhu po řekách ztraceného Edenu; dává jim je jejich pobožnost k Ježíšovu Srdci. A naopak, jak daleko jsou ti, kdož se ztrácejí v nervozitě horečnaté aktivity a zapomínají na potřebu postupných a vytrvalých vrtů, aby dospěli k pramenu milosti!

Uctívání Ježíšovy lásky, vyhrazené malým a poníženým, schopným proniknout do skrytých tajemství Království, vyžaduje na počátku touhu po nadpřirozenu. Náš Bůh není Bohem vzdáleným, ale je “Bohem skrytým”. Abychom ho lépe našli, často se skrývá. Musíme ho volat: “Kde ses ukryl, milovaný můj?”

“Hledala jsem toho, koho miluje má duše,” říká snoubenka v Písni písní. Nakonec vysvětluje sv. Bernard, “k tomu ji povzbuzuje dobrota toho, kdo ji předběhl, hledal ji a miloval první. Nehledala by ho, kdyby nebyla sama hledaná, jakož by i nemilovala, kdyby nebyla ona první milována.” A tak láska je důvodem hledání. Tak jsou hledání a jistota plody lásky: “Cítili, že je hledaná, nemůže ho i sama nehledat” (84. řeč o Písni písní).

Sám Bůh přitahuje duše k Ježíšovu Srdci

Nakonec touha objevovat něžnou lásku Ježíšova Srdce je milostí, kterou Otec dává duši, které chce zjevit svého milovaného Syna: “Nikdo nemůže přijít ke mně, jestliže ho nepřitáhne Otec, který mě poslal” (Jn 6,44). Ježíš ještě říká: “Všichni, které mi dává Otec, přijdou ke mně; a kdo přijde ke mně, toho nevyženu ven” (Jn 6,37). Tento text očividně znamená, že Otec, který chce, aby se všichni lidé spasili, odevzdal Synovi na starost, aby dokonil vykoupení. Ale tato evangelijní slova chtějí spíše v mystickém smyslu říct, že intimita s jednorozeným Synem se nedá najít, ba ani jen hledat bez zvláštního Božího povolání. A skutečně, ani přirozené schopnosti, ani pronikání našeho ducha do meditace, ani vytrvalé úsilí naší vůle konat dobro nás nemohou přivést k blaženému zážitku setkání lásky s Ježíšem. Jedině nadpřirozený popud podnítit duši, aby bez jakéhokoliv násilí pochopila rady Ježíšovy lásky. Podle Písne písní “Snoubenec uvádí do svého pokoje a král do svého sklepa.”

“Jen čistý člověk vnímá rady lásky” (Claudel)

“Kdo tedy vystoupí na horu Pánovu?” Kdo pronikne do svatyně jeho Srdce, kam nic pošpiněného nemůže vejít, vždyť ve Svatyni svatých se vyžaduje svatost? Jen ten, říká Gerson, kdo chce vystoupit na horu “kontemplace”, si uvědomuje potřebu svléknout ze sebe sobeckost a naruživost, zřící se vlastního ducha, očistit se, a všechno to udělá Bůh sám. A tak už hledání Boha je sice začátečním, elementárním, ale i skutečným spojením. Jelikož se však nedají spojit opačné vlastnosti: svatost a hříšnost, bytostná dobrota a srdce pošpiněné blátem nebo ošklivé pro svou vlačnost, vykročení na duchovní cestu vyžaduje bezpodmínečně smrt “starého člověka”, zbavit se hříchu, hledat to, co “přichází shora”. Jak spočinout na Ježíšově Srdci pravým vnitřním pohledem, dokud jsou oči tvé zaslepeny zlobou, které ses neuměl zbavit? Apoštol učí: “Ti, kdo dělají jen to, co sami chtějí, tíhnou k tomu, co je tělesné; ale ti, kdo se dají vést Duchem, tíhnou k tomu, co je duchovní... Kdo nemá Kristova Ducha, ten není jeho” (Řím 8,5,9). Proto se musíme očistit “od starého kvasu zla a zkaženosti” a stát se “nekvašeným chlebem čistoty a pravdy!” (1 Kor 5,8). Ti, kdo jsou bez spravedlnosti, to je svatosti, “nebudou dědici Božího království” (1 Kor 6,9), s nímž se setkáme v Ježíšově Srdci.

Očekávat lásku

Duše přitáhnutá Otcem, rozhodnutá, že bude milovat, a zbavená svých hříchů se snaží objevit tajemství Ježíšovy lásky a okusit její čistý, požehnaný plamen, jelikož náš Bůh je “ohněm, který spaluje”. Bude stát jako žebračka u brány velkého Krále. Bude poníženě prosit, aby mohla vejít do bydlíště holubice ve skalní rozsedlině, kde najde útočiště, odpočnutí a radost. Poznává svou nehodnost a prosí Boha, aby ji mohla ještě lépe poznávat. Ví, že milovaný je uvnitř, ale jak se odvážit vstoupit před něj v toliké bídě? Těžce nese, že není hodna jeho lásky a cítí se bídna, že není s ním úplně spojená v lásce.

Několik hodin před popravou odsouzenec k smrti Jacques Fesch, dobrý zbojník 20. století, píše: “Čekám na lásku.” Na lásku, to je na plnost bytí a absolutnost osobnosti ve třech Božských osobách, na zářivou moudrost a oheň věčné pravdy, věčný a požehnaný život. A tato nekonečná láska se vtělila jednoho dne do lidského srdce, do Ježíšova Srdce. A tak Srdce vtěleného Slova pro každého z nás vylévá milosti, hřejivě uspokojuje naše požadavky, nasycuje nás až po okraj vyššími touhami, vytržením a požehnáním celé bytosti. Toto Srdce nás stvořilo pro sebe, a tak jedině v něm může najít pokojné spočinutí naše srdce. Tedy i my máme očekávat lásku: “Ach, kdyby se roztrhla nebesa, kdyby z těch nebes padla rosa! Ach, kéž by oblaka přšela Spravedlivého!” Nebesa se jednou skutečně roztrhla, ale ještě se úplně neroztrhla naše duše. Rosa padla, ale naše srdce je ještě suché. Přišel Spravedlivý, ale my jsme ho nepřijali.

Musíme tedy ještě více pociťovat hlad po Ježíšově lásce; musíme po ní toužit tak, že cítíme až úzkost. A toto všechno se vyslovuje neustálou modlitbou, vřelou modlitbou: “Přijď, Pane Ježíši! Čekám na lásku.”

Duše, netrpělivá po Ježíšově něžné lásce, trpělivě doufá v jeho náklonnost. I její volání k němu je plné oddanosti. Prosí, aby dostala místo na Beránkově hostině, ale pocit nehodnosti ji zdržuje venku. Duše prosí: “Otevři mi, Pane!” ale zůstává bez iluzí; jen s milostí může překročit práh dvorany, ve které je hostina.

“Pouč mě, Pane, o své cestě!” prosí Mechtilda Magdeburská. “Když přemůžeš zármutek lítosti,” odpovídá jí Pán, “trýzeň vyznávání hříchů, únavu pokání, když se pozdvihneš nad radosti světa a ďábelské pokušení, nad nemírností těla a nástrahy vůle... potom se budeš cítit tak unavená, že řekneš: Cítím, krásný Snoubenče, jak mě k sobě přitahuješ. Kde tě tedy najdu a kde mi budeš patřit?”

Tehdy jí bude moci Snoubenec odpovědět: “Slyším hlas jako píseň, která se chvěje láskou... Dotkla se mého srdce, spěchám k ní. Ach, hlas, v němž bolest a láska tvoří jedno!” “Vítej, milá holubice! Tak dlouho jsi létala nad zemskými nivami, že tvůj let dozrál pro nebeské lány.”

Ve stavu pasivity a ochoty

A tak hlavní postoj duše je touha, ale touha, která čeká všechno od Ježíšovy lásky, ale nežádá od Ježíšova Srdce nic s netrpělivostí. Všechno přijde od něho, od jeho dobroty, jak on to nařídí. Duše nechce nic jiného, jen jeho, a cokoliv on nařídí, je krásné, ať je to opoždování nebo předbíhání. Duše nechce nic jiného, jen aby ji láska prozářila, přetvořila a proměnila. A tak se duše nachází v jistém smyslu ve stavu pasivity a ochoty, aby všechno přijala od lásky: jak popáleniny, které očišťují, tak i útěchy, které naplňují požehnáním, i proměňující spojení s Milovaným.

Což nám neříká Evangelium: “Bděte, mějte boky přepásané a hořící svíce v rukou! Takto očekávejte Pána!” “Boky jsou,” vysvětluje Tauler, “smyslová potěšení, která musíme krotit, vázat, stahovat, nedávat jim žádnou volnost. Zapálené svíce jsou skutky lásky. A takto musíme čekat na Pánův návrat.”

Pobožnost k Ježíšovu Srdci vyžaduje tedy už od počátku stav touhy po Ježíšově lásce i stav duchovní chudoby. To se projevuje v první řadě životem v Boží přítomnosti, v poníženém vyznání vlastní bídy, která přitahuje Boží milosrdenství. To je silná potřeba milovat Ježíše a být milován Ježíšem. To je činorodá vůle po obrácení a poslušnosti vůči Boží vůli. To je konečně stav duchovní jednoduchosti a duchovního dětinství. Duše se oddává milosti a vytrvale čeká přejícnost božské lásky. Toto všechno vyžaduje mlčení, usebranost, krocení lidských žádostivostí, jakož i neustálé volání k Bohu, který odkládá své zjevení, své ukázání. Jak se však má zjevit duši, která přesto, že po něm touží, není schopna ho přijmout, “která je nehodná takového projevu jeho dobroty”? “Moje srdce si opakuje tvoji výzvu: “Hleďte mou tvář,” Hospodine, tvou tvář hledám” (Ž 27,8).

“Hle, duše,” říká sv. Bernard, “která se naučila od Pána vcházet sama do sebe a které Bůh dal milost, aby vcházela do sebe, aby uvnitř vzdychala po přítomnosti svého Boha a aby neustále hledala jeho tvář” (35. řeč o Velepísni). Ale už při samotném svém toužení duše okouší něžnou

lásku Ježíšova Srdce: “Dobrý je Pán k těm, kdož doufají v něho, k duši, která ho hledá.” Kromě toho, jak učí sv. Albert Veliký, “pro duši je těžké, že žije v tomto nešťastném světě a říká s Tobiášem: Pro mne by bylo lepší, kdybych zemřel, než abych žil (3,6), a s Jobem: Mně samotnému se úplně přičí můj život (10,1), a se sv. Pavlem: Jak ubohý jsem to člověk! Kdo mě vysvobodí z tohoto těla smrti? (Řím 7,24).”

“Nehledal bys mě, kdybys mě nebyl už našel” (Pascal)

A tak se duše, podnícená mocnou touhou po lásce, snaží proniknout do Spasitelova Srdce. Jako apoštol Tomáš už mu ohmatává ránu. Už jsme řekli, že tato svatá rána není zavřená, jako byl zavřený ztracený ráj. Ale abychom se dokázali ponořit do této propasti, je potřebné pozvání. Kromě toho musíme mít čistou, případně očištěnou duši. Proto v úctě vůči Božímu záměru, jakož i při vědomí nehodnosti přistoupit k takovému tajemství nesmírné lásky duše skromně čeká. Jako mýtný v chrámu se uspokojí tím, že se bije v prsa: “Bože, buď milostiv mně hříšnému!” Současně se modlí a doufá. Jako Kananejka volá k Božskému Srdci: “Nedáš mi pár drobečků své lásky, vždyť se podobám štěněti, které sbírá odpadky z pánova stolu?” Duše opakuje se žalmistou: “Vzplanulo ve mně moje srdce, dokud jsem uvažoval, roznítil se oheň, touha, abych tě poznával stále víc a víc.” Duše chce pochopit Ježíšovu lásku nejen poznáním víry a biblickým chlebem, ale i trvalým spojením. Žadoní o zálohu slíbeného dědictví, o trochu nebeské rosy, aby uhasila žízeň, neboť už hoří láskou. “Takto si duše rozpaluje svou touhu,” říká Quido le Chartreux (Rajský žebřík), “a něžným zaklínáním volá Snoubence.” Mezitím však stále více útočí lidské srdce, jako by se tím více vzdalovalo zázračné prožívání Kristovy lásky; jako by tím víc vzrostl pocit nehodnosti u člověka, který prosí, vždyť si uvědomuje svatost Ježíše, s kterým by se chtěla duše setkat!

A opravdu, jestlipak bychom ho tak hledali, kdybychom ho už nebyli našli? Anebo lépe řečeno, jestli nás už on nenašel? Když toužíme po jeho lásce, to Ježíš vyvolává, vzbuzuje v nás tuto žízeň. Zvlášť když nás pronikne jeho láska, když nám úplně naplní duši. Ježíš probouzí v nás silnější potřebu po jeho přítomnosti, vřelejší touhu po něžném přátelství s ním. Čím je nám blíže, tím víc jako by se vzdaloval, abychom ho silněji volali. Vždyť což v tomto životě neznamená totéž toužit jako milovat? Jen v onom životě nahoře se promění láska ve vytržení a plné uspokojení všech tužeb a vši žízně.

Kdy přijde den, kdy konečně přestanou prosby a úzkosti, když Ježíš svému sluhovi, jehož najde bdícího a čekajícího, řekne: “Dobře, sluho dobrý a věrný, vejdi do radosti svého pána?” Kdy tento Snoubenec “přijde k duši, která touží, aby ji unavenou posilnil, zesláblou pěstoval, suchou poléval, aby zapomněla na zem, aby ji svou přítomností odtrhl od všeho, aby ji zázračně posilnil, oživil a napojil”? (Quido le Chartreux).

Ježíš tomu, kdo uměl vírou v něho doufat, třeba ho neviděl ani se ho nedotkl, dovolí, aby ohmatal božskou ránu jeho boku, aby se do ní ponořil, do této propasti jeho Srdce, aby do něj ponořil svoje nedokonalosti a takto je zničil. “Nikdo nemůže znát takovou krásu,” říká Benedikt Canfeld, “ani nepochopí tolik slasti, ani si nedokáže představit takový blažený dotyk, jen ti, kdo to sami zakusili.”

“Požehnané srdce, které hoří láskou k Bohu a upírá jen na něj pohled,” zpívá sv. Terezie Avilská. “Láskou k němu je odtrženo od každého stvoření a jen v něm nachází svou slávu a radost. Žije v zapominání na sebe, protože všechny jeho touhy jsou zaměřeny na Boha.”

Tedy se nám podle slov sv. Markéty-Marie “toto Srdce zjevuje se vším bohatstvím lásky, milosrdenství, milosti, posvěcení a spasení, které obsahuje”. Stačí po takovém bohatství toužit a být ochotný ho přijmout.

J. Ladama SJ

Mariánská měsíční příloha Světla,

týdeníku Matice cyrilometodějské

Řím a Fatima

Chronologické církevní schválení

12. ledna 1918. Papež Benedikt XV. obnovil diecézi Leiria zahrnující i Fatimu.

13. října 1930. Během osmiletého průzkumu prohlásil biskup José Alves Correia da Silva fatimská zjevení za nadpřirozená.

31. října 1942. Papež Pius XII. zasvětil celý svět Neposkvrněnému Srdci Panny Marie.

4. května 1944. Papež Pius XII. ustanovil svátek Neposkvrněného Srdce Panny Marie.

13. května 1946. Papež Pius XII. pověřil papežského legáta, aby korunoval jeho jménem obraz Panny Marie Fatimské a prohlásil ji Královnou světa.

13. října 1951. Svatý rok byl uzavřen. Papežský legát předal Fatimské poselství papežovi.

7. července 1952. Zvláštním listem zasvětil papež Pius XII. ruský národ Neposkvrněnému Srdci Panny Marie.

11. října 1954. V encyklice "Královna míru" se Pius XII. zmiňuje o zázračném obraze Panny Marie z Fatimy.

12. listopadu 1954. Chrám ve Fatimě byl povýšen na baziliku od Pia XII.

13. října 1956. Pius XII. pověřil kardinála Evžena Tisseranta, aby ve Fatimě posvětil Domus pacis a věnoval jej ústředí Modré armády ve Fatimě.

13. prosince 1962. Jan XXIII. přikázal, aby na svátek Růžencové Panny Marie se zároveň připomenula Panna Maria Fatimská (tj. 13. května).

21. listopadu 1964. Pavel VI. obnovil zasvěcení světa Neposkvrněnému Srdci Panny Marie a na II. vatikánském koncilu ji prohlásil za Matku církve.

13. května 1965. Pavel VI. daroval zlatou růží Fatimské svatyni a poručil celou Církev do její ochrany.

13. května 1967. Pavel VI. navštívil Fatimu u příležitosti zlatého jubilea zjevení Panny Marie jako "prostý poutník" a modlil se za mír v Církvi i ve světě. Vyzval k opětovnému zasvěcení Neposkvrněnému Srdci Panny Marie.

13. května 1981. Jan Pavel II. zaslal poselství poutníkům ve Fatimě ve výroční den prvního zjevení Panny Marie. Vzkázal jim, že je s nimi spojen v duchu této oslavy. Později v tentýž den na něj na svatopetrském náměstí vystřelil atentátník Mehmet Ali Akca.

Listopad 1981. Shromáždění biskupové v USA v naprosté většině schválili návrh kardinála J. J. Carberry ze St. Louis, aby Svatý otec zasvětil Rusko Neposkvrněnému Srdci Panny Marie v jednotě s biskupy celého světa.

7. října 1981. Během generální audience po spáchání atentátu Jan Pavel II. prohlásil, že ochrana Fatimské Matky byla silnější než pachatelova střela.

13. května 1982. Jan Pavel II. přišel do Fatimy a veřejně poděkoval Panně Marii za její přímluvu a mateřskou péči při pokusu atentátníka vzít mu život. Zasvětil též Rusko Neposkvrněnému Srdci Panny Marie, jak si to přála Panna Maria Fatimská.

25. března 1984. Jan Pavel II. znovu zasvětil celý svět včetně Ruska Neposkvrněnému Srdci Panny Marie. Toto zasvěcení se konalo v chrámu sv. Petra v Římě před sochou Panny Marie Fatimské přenesené z kaple ve Fatimě za přítomnosti katolických i ortodoxních biskupů.

13. května 1984. Na příkaz Jana Pavla II. bylo jméno diecéze Leiria změněno na Leiria-Fatima, aby se tak zdůraznil význam Fatimy.

13. května 1989. Francesco a Jacinta Marto, dva zesnulí vizionáři fatimští, byli prohlášeni za ctihodné. Značí to heroické ctnosti v jejich životě. Je to první krok k jejich blahorečení.

13. května 1991. Během nočního bdění Jan Pavel II. celebroidl mši svatou na velkém náměstí Cova da Iria ve Fatimě. Právil: "V kolegiální jednotě s kněžími a veškerým lidem Božím ve všech končinách země obnovuji dnes Tvoje pověření. S důvěrou v Tebe Ti svěřujeme každého z nás." Také poděkoval za plody zasvěcení z roku 1984.

1. května 1992. Jan Pavel II. obnovil zasvěcení Itálie Neposkvrněnému Srdci Panny Marie (původní zasvěcení bylo 13.3.1959). Stalo se to ve svatyni Marie Matky a Královny v Terstu a to

před sochou Panny Marie z Fatimy.

13. května 1992. Kardinál Angelo d. Soldano, sekretář Svatého stolce, při 75. výročí zjevení ve Fatimě celebroidal mši sv. na schodech fatimské baziliky, jako papežův vyslanec. Ve své homilii vyložil spojení mezi Fatimou a papežstvím.

1994. Ve své knize "překročit práh naděje" se Jan Pavel II. dovolává fatimského proroctví o obrácení Ruska a vítězství Neposkvrněného Srdce Panny Marie. Hovoří o pokusu spáchat atentát na jeho osobu a o pádu komunismu v Rusku. Podtrhuje, že tyto věci ukazují, že Bůh tvoří lidské dějiny, a hovoří o mariánské souvislosti mezi Jasnou Horou v Polsku, La Salette, Lurdy a Fatimou a předpovídá, že vítězství Církve přijde skrze Marii, protože Kristus tak chce.

Z anglického originálu přeložili

L.B. a M.A.

Mít jistotu!

Život z víry a následování je vždy v jistém slova smyslu nejistotou. A právě tato - v lidských očích - nejistota, je nejkrásnější a nejpevnější jistotou vůbec.

Českomoravská Fatima

Duchovní mariánské centrum

Koclířov u Svitav a Fatima

Mít jistotu!

Život z víry a následování je vždy v jistém slova smyslu nejistotou. A právě tato - v lidských očích - nejistota, je nejkrásnější a nejpevnější jistotou vůbec.

Tato dvě slova se spojují s otázkou

Proč?

Nemohu na tuto otázku odpovědět v lidské jistotě. A proto se chci ve víře odvážit opřít o Boží jistotu.

Proto si kladu nejprve otázky, proč Lurdy, proč Fatima, proč Medžugorje, proč tolik dalších míst. Míst mimořádných, ve světě známých. Ale také mnoho dalších míst, o kterých ví třeba jen několik lidí. Za všemi těmito místy stojí Panna Maria, jistě v zakotvení Ducha svatého.

Mít jistotu, že se ke všem těmto místům a aktivitám, za kterými stojí na celém světě Panna Maria, může připojit i ČM Fatima v Koclířově.

Nečekám na zázrak: bylo jich už dost. Těch, které nevzbuzují vnější senzaci, ale které jsou znamením.

Nyní je třeba naplňovat. Zabývat se otázkou PROČ.

Nejprve: proč si nás Panna Maria získala, proč máme její dům, z čeho budeme skládat účty.

Začala pravidelná měsíční modlitební setkání. Každou 1. sobotu odpoledne v ČM Fatimě. Už z průběhu prvních dvou mariánských sobot je patrné jejich zaměření a význam. Duchovní formace v náruči Královny míru.

Mariina náruč se projevuje i všestranně teplým a lidským přijetím poutníků. Ohlasy jsou mimořádné. Ale to jsou první kroky. Poutníci z širokého okolí oceňují skutečné pohostinství v domě Panny Marie Fatimské.

Tak, jak si nás duchovně získává Panna Maria, podobně si nás získává přes všechny překážky i naše ČM Fatima.

Ale je mi jasné, proč.

Bude nesmírně těžké zajistit ekonomický provoz celého centra. Pracujeme již mnoho měsíců bez výdechu, všeho je nedostatek, úkolů velice mnoho. Ale ještě náročnější bude duchovní vedení.

Abychom šli cestou víry

Cestou, kterou nás chce vést Panna Maria.

V časové jednotě s otevřením mariánského centra přichází dr. Barbarič mezi nás v Medžugorje a učí nás. Je to směr, orientace, který nás vede k vítězství. Ne k vítězstvím našemu, ale k triumfu, který je příslibem Fatimy.

Vítězství Mariina Neposkrvněného Srdce v našich životech

Společná modlitební večeřadla I. mariánských sobot, exercicie, víkendové semináře, ale také kontakty s vedoucími oblastních center a každý obyčejný den v ČM Fatimě. To jsou velké dary, za kterými stojí Panna Maria.

Na nás všech je: mít jistotu

Mít jistotu, že víme, co chceme, tak jako to ví Panna Maria a umět se postavit ve víře ne k našim projektům, ale k cíli, kterým je nebe.

Panna Maria o nás stojí a potřebuje nás k naplnění jejího příslibu z Fatimy.

Otec Pavel

S Marií - otevření Bohu i lidem

Pod tímto heslem proběhlo v sobotu 2.9.1995 ve Fuldě Třetí setkání Medžugorje-Deutschland, tentokrát přímo ve fuldském dómě, kde se tísnilo asi 3.000 účastníků z celého Německa i blízkého zahraničí. Program byl oproti předložskému jednodušší a kratší: Dopolodne příprava společným růžencem, pontifikální mše svatá s promluvou (fuldský arcibiskup Dr. Johannes Dyba), odpoledne promluva, růženec, adorace, modlitba za uzdravení a svátostné požehnání (P. Slavko).

Ve svém poměrně krátkém, ale bohatém kázání pan arcibiskup nejdřív ozřejmil a napojil oba liturgické texty (úryvek ze Zj 12 + Jan 19,25-27), což zakončil slovy:

Náš život leží mezi Křížem a Cílem, který je ve Slávě (Herrlichkeit). Avšak po kříži dnes už není poptávka... Mnozí označují všechno za "neúnosné": Kříž, Církev, celibát, děti, každou postiženost a každé utrpení či oběť... Jak píše sv. Pavel Korint'ánům: "Kříž je jedním k pohoršením, druhým bláznovstvím." Avšak uvažme, co vše Pán "naložil" svým nejbližším, co "naložil" Marii, než byla vzata do nebe. Co "naložil" prvním křesťánům... a ti všichni jeho požadavky přijali... Mějme odvahu říci Mu: "Pane, můžeš mi naložit všechno, co chceš, ve prospěch všech slabých, nemocných, znejistělých, bloudících..." Kde jde o Boha a o Církev, chceme si nechat naložit vše, co On chce... Kde nabrat sílu? Ta přichází z motivace, ze "zacílení" - to vidíme i v čistě lidské oblasti. A naším cílem je Vzkříšení! V každém zastavení naší životní Křížové cesty jsme tomuto Cíli o kus blíž...

Ve 14 hodin se ujal slova P. Barbarič. Nejdřív referoval o Londýně, kdy byl před pár dny: celodenní setkání, 7 - 8 tisíc lidí. Místní Karmelitáni byli překvapeni duchem modlitby a zájmem o svátost usmíření... Tohoto každoročního setkání se účastní čím dál víc anglikánů... Když při mši svaté dojde ke svatému přijímání, tito lidé jsou zvaní, aby se i oni přiblížili ke knězi, který každému požehná... Jeden anglikánský farář P. Slavkovi říkal: Medžugorje to zavinilo, že jsem našel zájem o Matku mého Vykupitele... Kde je Maria, tam je živá i Eucharistie, zpověď... Teď nechci dělat nic bez Ní: nemůže-li to jít dveřmi, půjde to okénkem, které je vchodem do mého kostela... ale bez Ní nechci nic dělat...

Následovalo pár vět o situaci v zemi a o medžugorském poselství míru.

K oběma nedávným poselstvím:

25.7. P. Maria řekla, že "čeká s netrpělivostí" na čas míru, který má přijít... Ale její netrpělivost, to je něco zcela jiného než ta naše, tak rychle zlostná a násilná... je to trpělivost Matky, která ví, že pro její děti přicházejí lepší časy, i když ony to ještě nemohou vnímat...

O míru mluvili už ve Starém zákoně jak praví proroci. Rozdíl: ti praví říkali: "...proto se musíte obrátit..." ti nepraví jen slibovali: "...přijde, přijde..." Maria se projevila jako pravá prorokyně míru, když připomíná "podmínky" a vede nás k nim:

Modlitba, půst, obrácení...

25.8. vyjmenovala 4 základní mateřské postoje: jsem s vámi, miluji vás, žehnám vám, přeji si... a tu největší něžnost: objetí...

sestra Ludmila

Praktické rady

Stručné informace ze dvou oblastních center Fatimského apoštolátu na Moravě
Ostrava & Vlčnov

Nejedná se o žádná bombastická díla či organizace. Jde o společnou modlitbu a ducha jednoty s Kristem a jeho Matkou Marií v katolické církvi.

V Ostravě - večeřadla MKH z Ostravy a okolí se konají každé druhé pondělí v měsíci u Božského Spasitele, vždy od 16,30 hod. v 18 hod. je mše sv. a zakončení adorací. Ve vedení večeřadel se budou střídát kněží. Vždy 3x do roka bude večeřadlo spojeno se setkáním vedoucích mariánských modlitebních skupin z různých farností Ostravska, tam, kde se modlitební skupiny v životě svých farností aktivně zapojují do života církve.

Základem jsou domácí a farní večeřadla, tedy modlitební skupiny, které se scházejí převážně týdně ve svých farnostech.

Společná modlitba: za mír, církev, biskupy, kněze, nová kněžská povolání, rodiny, místní úmysly a to vše v otevřenosti Duchu svatému.

Vždy 1x do měsíce, druhé pondělky, kdo může, přijde do společného večeřadla z dané oblasti. Navíc 3x ročně se vedoucí a aktivní laici - kteří pracují v mariánských hnutích a Fatimském apoštolátu - setkají na krátkou výměnu zkušeností, jak se kde modlitebním skupinám daří.

Ve Vlčnově, v oblasti "Slovácka" je to obdobné.

Přímo ve farnosti probíhají pravidelné I. mariánské soboty a pokud je to možné, i tzv. Fatimské dny. Někdy titulem "zvykové Slovácko" označovaní věřící jsou vedeni k hlubokému vztahu k eucharistii a k Panně Marii. Pravidelné adorační dny na I. pátku a I. neděle.

Pan učitel Válek pod duchovním vedením otce Václava pak pomáhá s organizací.

Základem veškeré činnosti jsou opět modlitební skupiny ve farnostech dané oblasti. To nejbližší bude na Fatimský den 13.2.1996. Při poslední schůzce se zástupci modlitebních skupin z farnosti také zamýšleli nad náplní modlitebních večeřadel.

Bratr Válek různé skupiny navštěvuje a vše potřebné po strážce duchovní konzultují s knězem.

Dnešní svět potřebuje modlitbu.

A děti Panny Marie potřebují povzbuzení a usměrnění. Jak z farnosti od svého kněze, k životu ve farnosti i v duchovním životě, tak k naplňování závazku, který na sebe vzali vstupem do Fatimského apoštolátu či jiného mariánského hnutí.

Proto každá mariánská modlitební skupina ve farnosti by měla spolupracovat s místním duchovním otcem a mít svého vedoucího, který by zase měl mít spojení s pověřenou osobou v oblastním centru. Současná centra apoštolátu byla zveřejněna v listopadové Fatimě.

V konstituci o Církvi II. Vatikánu Lumen Gentium čteme v č. 57 toto: Toto spojení Matky se Synem při díle spásy se projevuje od okamžiku panenského početí Krista až do jeho smrti a v článku 58: V Ježíšově veřejném životě se jeho Matka jasně objevuje hned na začátku, když při svatbě v galilejské Káně ze soucitu svou přímluvou způsobila, že Ježíš Mesiáš vykonal první zázrak. Když On kázal, přijala jeho slova, kterými Syn Boží vynáší království Boží nad všechny vztahy a svazky těla a krve a prohlásil, že jsou blažení ti, kdo slyší a zachovávají Boží slovo, jak ona sama věrně dělala.

Tímto způsobem blahoslavená Panna kráčela vpřed na cestě víry a zachovávala věrně svoje spojení se Synem až ke kříži: Tam stála podle Božího plánu (Jan 19,25), hluboce trpěla se svým jednorozeným, svým mateřským srdcem se přidružila k jeho oběti, když dala s láskou souhlas, aby byl zabit obětní dar, který Ona zrodila. A konečně umírající Ježíš ji dal za matku svému učedníkovi Janovi slovy: Ženo, to je tvůj Syn.

Potud tedy citace přímo z autentických pramenů Církve ze závěru II. Vatikánu.

Zcela jasně a zřetelně z tohoto textu vyplývá oprávněnost požadavku vyhlášení tohoto dogmatu o Panně Marii Spoluvykupitelce, Prostřednici a Orodovnici.

Logický požadavek se ukazuje zcela jednoznačně a chybí argumenty, které by bylo možno akceptovat jako protivné.

Zajisté půjde o prostor k diskusím a strana, nechápající nutnost a naléhavý požadavek prohlášení tohoto článku víry, bude mít dost prostoru ke vznesení všech protiargumentů postavených na teologicko-biblických základech.

Je totiž nesmírně nutné, aby tyto protiargumenty se opíraly o tento základ a nedocházelo ke znejistění následkem toho, že jej pronesla osobnost třeba zvučného jména. Stalo se totiž již několikrát, že bylo jednáno způsobem: řekl to přece ten a ten, a nešlo přitom ani o papeže ani o biskupa, ale pouze o teologa.

Ve svém úvodu ke knize MARIA, spoluvykupitelka, prostřednice a orodovnice píše otec kardinál Luigi Ciappi OP, emeritní papežský teolog papežů Pia XII., Jana XXIII., Pavla VI., Jana Pavla I. a Jana Pavla II. toto:

S potěšením a obdivem jsem si přečetl tuto teologickou studii o Panně Marii, Spoluvykupitelce, Prostřednici a Orodovnici.

Měl jsem velkou čest být profesorem Mariologie polského studenta Karla Wojtyly, když byl posluchačem Papežského mezinárodního kolegia ANGELICUM v Římě, kde se připravoval k přijetí doktorátu z teologie. Spolu s Dr. Markem Mitavellem si myslím, že současný Svatý otec Jan Pavel II. významně přispěl k objasnění a pochopení Panny Marie ve vztahu ke Kristu a Církvi. Zůstává už jen jediná, závěrečná úloha - definovat poslání Panny Marie jako spoluvykupitelky, prostřednice a orodovnice, a přivést je do plného uznání a svátostného života Božího lidu: aby Svatý otec ve svém úřadě jako Kristův náměstek, vedený Duchem Pravdy, stanovil definici a vyhlásil úlohu Blahoslavené Panny Marie jako spoluvykupitelky, milostiplné prostřednice a orodovnice Božího lidu za církevní dogma, pravdu Zjevenou Bohem, pro oprávněné uctívání Ježíšovy Matky, pro užitek jedné, svaté, všeobecné a apoštolské Kristovy církve.

Zatímco beatifikace nejvýznamnějších světců v různých částech světa probíhá v často velkém počtu bez problémů, tak tento kapucín se i po smrti setkává s odporem těch, kteří beatifikaci nepřejí.

To ovšem neznamená, že by mělo být od ní ustupováno. Právě čím více odporu a těžkostí bude s tímto procesem spojeno, tím více dalších nesmírně povzbudivých obrácení může na přímluvu této vynikající osobnosti nastat.

Stejně to je i v tomto případě, protože dojde určitě k projevům velkého odporu, jak je všeobecně znám všude, kde jde o věc Panny Marie. Všimněme si mnohých skutečností, týkajících se například uznání Lurd či Fatimy. Někdy je slyšet bolestné postesknutí: Ještěže se tato zjevení odehrála v roce 1858 či 1917. Kdyby se odehrála dnes, asi by to dopadalo jako s Medžugorje.

Výňatek z traktátu o. Petra

Doba Mariina

Pastýřský list biskupů Čech a Moravy

Drazí bratři a sestry,

přátelé Boží,

srdečně Vás všechny pozdravujeme na začátku adventu, na začátku nového církevního roku, který je už devátým rokem naší desetileté duchovní obrody národa. Dříve než vkročíme do předposledního roku desetiletí, je třeba se ohlédnout zpátky. Už osm let mluvíme o obnově. Snad nejen mluvíme, ale přináší naše úsilí očekávané plody? Brzy po začátku duchovní obnovy došlo u nás ke společenským změnám a pro mnohé to bylo velkým povzbuzením. Církev dostala nové možnosti a tím také stoupla její odpovědnost. Po prvotním nadšení a okouzlení novou situací

přišlo zevšednění každodenní námahy. Někteří začali mluvit o tom, že církev zklamala a nesplnila očekávání společnosti. Mají pravdu v tom smyslu, že očekávání nebylo reálné. Jednak církev neměla po mnohaletém útlaku dost připravených lidí, jednak mnozí čekali, že budou obdarováni duchovními plody života církve, aniž by sami měli účast na jejich pěstování. Jiní začali mít z církve strach a snažili se vytvořit veřejné mínění, vytlačující církev na okraj společnosti. Pozornost mnohých z nás zase upoutalo řešení různých hospodářských problémů nebo aktivit, které ponese plody až po delším čase. Bylo by možné vyjmenovat řady dobrých aktivit, které se podařily a ukazují své plody. Je však nesporné, že plody by byly větší, kdybychom se zapojili do úsilí o duchovní obnovu všichni a kdybychom se dovedli angažovat společně.

Devátý rok Desetiletí volá k evangelizaci a po zkušenostech z minulých let zve k aktivní evangelizaci každého z nás. Nejde o činnost na svou pěst, ale o osobní zapojení do společného díla.

Co znamená evangelizovat? Papež Pavel VI. v dokumentu Hlásání evangelia říká, že evangelizovat znamená přinášet radostnou zvěst všem společenským vrstvám a skrze evangelium zevnitř přetvářet lidi samotné, tvořit z nich nové lidstvo. Nové lidstvo však není možné bez nových lidí, bez lidí obnovených křtem a životem ze slova Božího.

Jak se evangelizuje? Radostnou zvěst je nutno hlásat především svědectvím vlastního života. Snažíme se chápat druhé lidi, kteří žijí kolem nás, vlídně s nimi jednat, zajímat se o jejich život a osudy, usilovat spolu s nimi o všechno, co je šlechetné a dobré. Prostým a nevtíravým způsobem vyzařovat svou víru v hodnoty, které převyšují ty běžné, stejně jako ukazovat svou naději. Potom přijde chvíle, kdy se budou lidé ptát po důvodech naší naděje. Tehdy je na řadě hlásání Ježíšova jména, učení a života, jeho zaslíbení i království.

Kdo evangelizuje? Každý, kdo opravdově přijal evangelium, protože je nemyslitelné, aby někdo přijal Boží slovo a uvěřil v Boží království a současně nebyl jeho svědkem a hlasatelem.

Jakými prostředky evangelizovat? Především svou existencí, životem ve věrnosti Kristu, v chudobě a zdrženlivosti, ve svobodném postoji vůči mocným tohoto světa, prostě svou svatostí.

Církev hlásá evangelium slovem především kázáním při bohoslužbách, katechetickou přípravou na přijímání jednotlivých svátostí, vyučováním katechismu. Hlavně děti a mládež potřebují poznat pomocí systematického náboženského vyučování základ pravdy, kterou nám Bůh zjevil. Cílem tohoto vyučování však není jen rozumové poznání, ale i získání návyků křesťanského života. K dosažení dobrých výsledků je potřebné sjednotit evangelizační úsilí v kostele, ve škole a v rodině.

Podobně je dnes velmi naléhavá potřeba náboženské formace ve formě tzv. katechumenátu, protože mnoho mladých lidí i dospělých, kterých se dotkla Boží milost, postupně objevuje Krista a očekává od církve pomoc při uvedení do života s Bohem.

Evangelizační snahy devátého roku Desetiletí svěřujeme ochraně a přimluvě velkých evangelizátorů našeho národa, svatých Cyrila a Metoděje. Protože tyto muži opravdově přijali evangelium, stali se sami jeho svědky, a protože jejich horlivost byla veliká, překonali i překážky cizího jazyka a kultury. Protože sami hořeli, zapalovali druhé. Vzhlížíme k nim proto dnes nejen jako k přimlůvcům, ale i učitelům, od nichž se chceme naučit vyzařovat evangelium do dnešního světa, přestože se jeho kultura od křesťanství vzdaluje a jeho jazyk je jiný než řeč víry. Láska je vynalézavá a nebojí se překážek.

Adventní doba, kterou dnes začínáme, nás vede k tomu, abychom se více otevírali Spasiteli, který přichází. Patří k starým dobrým tradicím, že v adventu se najde více času ke společným chvílím v rodině, ke společné modlitbě či četbě. Prosíme a vyzýváme vás, drazí bratři a sestry, abyste v tomto adventu - a věříme, že se vám takové chvíle tak zalíbí, že je zavedete na celý rok - našli častější chvíli pro společnou náboženskou četbu a modlitbu, pro společnou řeč o tom, čím vás oslovuje Bůh, co všechno dělá ve vašem životě, co vás vede k jeho oslavě a chvále. Když se rozdělíme s druhými o to, čím nás obdaroval Pán, budeme společně daleko bohatší a získáme

první zkušenosti s vyzařováním evangelia mezi blízkými, a tak se připravíme na předání svědectví víry i těm vzdálenějším. Katolický týdeník i Světlo vám v každém čísle nabídnou na každý den citát z Písma a myšlenku k rozjímání, uvedení do života. Vaše zkušenost pak může být tématem rozhovoru v rodině či společenství. Podobně může posloužit myšlenka Slova života, kterou se někteří snažíte žít.

Nebojte se, že by vaše svědectví, vaše duchovní nabídka omezovala něčí svobodu. Evangelium nesmíme vnucovat, ale musíme ho nabídnout. Ve světě, kde každý žádá svobodu k hlásání nejrůznějších omylů či lží, nauk, které spoutávají a zotročují nebo snižují lidskou důstojnost, kde i sdělovací prostředky dávají prostor šíření zla, je ohleduplný způsob hlásání Krista a jeho království nejen naším právem, ale povinností. Je sice pravda, že díky Božímu milosrdenství by se mohli lidé spasit i jinými cestami, kdybychom jim my evangelium nehlásali, ale budeme se moci spasit my sami, jestliže z nedbalosti, ze strachu, ze studu či proto, že jsme se nechali svést falešnými názory, zanedbáme jeho šíření?

Radost z evangelia a duchovní horlivost ať jsou pro nás pohnutkou a vnitřním zápallem, který nám nikdo nevezme. Kéž dnešní svět může uslyšet radostnou zvěst, po níž ve své úzkosti i naději touží, ale ne od hlasatelů smutných, malomyslných, netrpělivých a úzkostlivých, ale od těch, jejichž život překypuje horlivostí, kteří zakusili Kristovu radost a jsou ochotni nasadit i život pro hlásání Božího království a pro zakořenění a růst církve v srdci světa.

K tomu vám všem ze srdce žehnají vaši
biskupové Čech a Moravy

Pozn. red.: Zmíněné myšlenky k rozjímání najdete už v tomto čísle Světla na str. 15.

Ivan Pojavník

Magisterium církve

“Jak mohou vzývat toho, v něhož neuvěřili? A jak mohou uvěřit v toho, o kom neslyšeli? A jak mohou uslyšet, není-li tu nikoho, kdo by zvěstoval? A jak mohou zvěstovat, nejsou-li posláni?... Víra je tedy ve zvěstování a zvěstování z pověření Kristova (Řím 10,14-15,17).

Kristus nám nepředal nějaké abstraktní náboženství, nějakou školu náboženského myšlení. Vytvořil společenství apoštolů, pověřených, aby šířili jeho poselství. Církev se nerodí sama ze sebe, nýbrž z Krista, který posílá své apoštoly: “Jděte a učte...” (Mt 28,19). Božský učitel svěřuje apoštolům a jejich nástupcům funkci vyučování. Kristova učitelská funkce se tak uchovává v čase pomocí učitelského úřadu církve. Učitelský úřad církve zastupuje osobu Ježíše - Učitele a vyučuje v jeho jménu a jeho autoritou. Magisterium nedělá nic jiného, než že ukazuje cestu Kristova evangelia.

Podmět a předmět magisteria

Všichni v církvi mají prokazovat “synovskou poslušnost k učitelskému úřadu církve, tj. Nejvyššímu knězi a biskupům s ním spojeným, což je nejzákladnějším pravidlem pravdy.”¹⁾

Subjektem učitelského úřadu církve je kolegium biskupů se svou viditelnou hlavou. Římský biskup je “otcem a učitelem všech křesťanů.”²⁾ Jako není biskupské kolegium bez pozemské hlavy, tak není učitelský úřad bez papeže. Papež zosobňuje magisterium. On je základem, středem a pozemským stožárem Magisteria.

“Nauka víry, kterou Bůh zjevil, nebyla dána lidské inteligenci jako nějaký filozofický systém, který má být dále zdokonalován, nýbrž jako božský poklad, který byl svěřen církvi, nevěstě Kristově, aby jej věrně střežila a neomylně hlásala.”³⁾

“Úřad vykládat autenticky Boží slovo byl svěřen pouze Magisteriu živé církve, jehož autorita se uplatňuje jménem Ježíše Krista” (DV 10).

“Božský Spasitel nesvěřil tento poklad a jeho autentický výklad ani jednotlivým věřícím, ani samotným teologům, nýbrž pouze učitelskému úřadu církve.”⁴⁾

Psané Boží slovo je obsaženo v Písmu svatém. Boží slovo tradované je obsaženo v tradici a obě spolu tvoří poklad víry. Magisterium nestojí nad Božím slovem, není nad božským pokladem. Magisterium je jedinečným a živým orgánem pro kvalifikovanou službu, tj. pro

autentický výklad božského pokladu. Magisterium sřeží, vyučuje, vysvětluje a rozvíjí v původním významu Boží slovo psané i tradované. Vysvětluje je podle objektivního, celkového a jednoznačného, trvalého smyslu. Posláním Magisteria je vyučovat božskému zjevení, a ne výsledkům lidského výzkumu a filozofických invencí.

Předmětem vyučování učitelského úřadu církve je “poklad Božího zjevení” (LG 25) - božský poklad katolické nauky. Magisterium vyučuje v oblasti víry a křesťanských mravů a v oblastech pravd, které s nimi bezprostředně souvisejí.

Výkon učitelského magisteria je jednak řádný, jednak mimořádný. Řádný výkon magisteria římského biskupa zahrnuje jeho průběžné projevy ústní a písemné. Mimořádným způsobem vystupuje papež tehdy, když sám nebo s kolegiem biskupů prohlašuje “ex catedra” určitý vyhraněný bod křesťanského učení nebo mravů. Kolegium biskupů vykonává mimořádným způsobem magisterský úřad na ekumenických koncilech. Ve spojení s učitelským úřadem své viditelné hlavy uskutečňuje kolegium biskupů svůj učitelský úřad také řádným způsobem.

Poznámky:

- 1) Jan XXIII., D 29.7.61 in: AAS 53 (1961), 565
- 2) Ekumenický koncil ve Florencii, Decretum ad Grecos DzS, 1307
- 3) I. vatikánský koncil, Dogmatická konstituce o katolické víře IV: DzS 3020
- 4) Pius XII. Humani generis DzS 3886

Z knihy “Il mistero del Concilio”

přeložil -lš-

Zpráva kongregace pro nauku víry

Prohlášení Kongregace pro nauku víry k apoštolskému listu *Ordinatio sacerdotalis* z 13. května 1994:

Je třeba zastávat učení, podle kterého církev nemá moc udělovat kněžské svěcení ženám, v předloženém apoštolském listu *Ordinatio sacerdotalis* za definitivní a považovat je za součást pokladu víry?

Odpověď: ANO! (latinsky AFFIRMATIVE)

Toto učení vyžaduje definitivní souhlas, protože má svůj základ v psaném Božím slovu a ve stále uchovávané a uplatňované tradici církve již od počátku a bylo neomylně předloženo řádným učitelským úřadem. Proto za současných okolností Svatý otec při výkonu své vlastní služby utvrzovat bratry předložil totéž učení formálním prohlášením a výslovně potvrdil a je nezbytné, aby je zastávali vždy a všude všichni věřící, neboť patří k pokladu víry. Jan Pavel II. během audience udělené podepsanému prefektovi schválil tuto odpověď, o které rozhodlo řádné zasedání této kongregace, a nařídil její zveřejnění.

Řím, v sídle Kongregace pro nauku víry 28.10.1995

+ Josef kardinál Ratzinger

prefekt

Toto je odpověď arcibiskupovi z Canterbury a především milánskému jezuitskému arcibiskupovi kardinálu Martinimu, který uvedl, že apoštolský list neuzavírá diskusi o svěcení žen, že však to není otázka pro toto tisíciletí. 1) Je to také odpověď organizátorům nátlakové podpisové kampaně tzv. “Kirchen-Volksbegehren” pod heslem “Církev, to jsme my”, jejímž druhým bodem je požadavek kněžského svěcení žen.

Nátlak na změnu rozhodnutí učitelského úřadu představuje otevřený vnitřní odboj.

1) Martini přitom poznamenal, že podle jeho názoru třetí tisíciletí již začalo 1994, neboť nejpravděpodobnějším rokem Kristova narození je rok 6 před Kr.

K svátku Neposkvrněného početí Panny Marie

Panna Maria v našem lidském životě

Je skoro nemožné, aby se křesťan - snad vůbec člověk - správně mravně vyvinul, jestliže

nechápe nebo odmítá duchovní hodnoty, které představuje Panna Maria.

Církev nás učí, že jeden tvor zůstal dokonale na svém místě uprostřed všeobecné pohromy. Nepohnutý a přímý, ne vrácený do původního stavu; neporušený, ne uzdravený; přímý, a ne narovnaný. Takový, který u pramene svého bytí nepoznal nic jiného než správný řád.

Co se nás týká, co je cenné pro nás lidi, ponořené do života plného dobrodružství, je, že ona je svatá Panna, ale že je to žena z našeho těla, a ne anděl, postavená do světa hříchu jako my, a přece nedotčená. Něžná, milující, bolestná jako každá žena. A přece obdivuhodně spravedlivá, i tehdy, když neví, když nechápe, když se chvěje, je svírána úzkostí, neuchyluje se ani sebeméně od nehmotné dráhy.

Ať je naše lidství sebevíce vykojené, lež sebeobecnější, živly a vzduch sebeotrávenější, jakkoli zoufalý je tento svět, v němž všude vidíme, pronikneme-li zevnějšek, nevyléčitelné kompromisy: mezi námi je jedna bytost, nedotčená, tělesná a absolutně čistá, časná, a přece v absolutní pravdě! Jak se nezachvět při zprávě o této výjimce z železného zákona! Kde je dokonalá čistota, jsou možná i očišťování. Kde je rovnost, mohou být narovnání. Ve všeobecné odchylce je osa, a ne pouze nebeská, ale protínající naši zemi, naše tělo. Ano, neposkvrněné početí je ústřední bod, kolem něhož se točí všechny duchovní otázky, řádu věčného, totiž božského určení a tělesného, totiž lidského postavení. Šťastný člověk, sociolog nebo umělec, kněz nebo vychovatel, který pojme do svého myšlení, pohledu i cítění princip čistoty, má odvahu soudit se jím a neustále se oprostuje od kompromisů, uvede svůj život na tuto jedinou cestu tvorstva. Dovedeme si představit, co by se stalo z našeho světa, kdyby soudce byl soudcem, obchodník obchodníkem, učenec učencem, to je: rozsudek právem, prodané to, co bylo slíbeno, tvrzení pravdou? Dovedeme si představit, jaký by to byl svět, svět, kde by umělec se vzdal všeho kejklřství, kde přátelství by bylo jen přátelstvím, kde láska by byla pouze láskou? Dovedeme si představit svět, v němž by kněz byl pouze svědkem Ježíše Krista?

P. Doncoeur

Modleme se:

Bože, Neposkvrněným početím Panny Marie jsi připravil svému Synu důstojný příbytek a pro smrt svého Syna jsi ji předem uchránil každé poskvrny. Na její přimluvu nám dej, ať i my žijeme bez hříchu a čistí dojdeme k tobě.

Růženec v adventní době

Přemilí synové, v denním boji proti satanovi a proti jeho úkladným a nebezpečným svodům, proti mohutnému vojsku Zlého, musíte používat kromě zvláštní pomoci Božích andělů také jisté a nepřemožitelné zbraně: touto zbraní je vaše modlitba.

Modlitbou můžete vždycky vyrvat nepříteli území, kterého dobyl; můžete způsobit, že na poušti zla a hříchu vyraší výhonky dobra; především můžete vysvobodit nezměrné množství duší, které se satanovi podařilo vzít do zajetí. Modlitba má obrovskou sílu a vyvolává řetězové reakce dobra, které jsou silnější než reakce atomové.

Modlitba, kterou mám nejraději, je svatý růženec.

Proto vybízím při svých četných zjeveních, abyste se jej modlili, spojují se s těmi, kteří se jej modlí, a prosím o něj všechny toužebně a s mateřskou úzkostí.

Proč je svatý růženec tak účinný?

Protože je jednoduchou a skromnou modlitbou a vede vás k tomu, abyste byli malí, mírní a prostého srdce.

Dnes se satanovi daří dobýt všechno duchem pýchy a odboje proti Bohu. Bojí se však těch, kteří následují vaši nebeskou Matku cestou maličkostí a pokory. Velcí a pyšní si této modlitby neváží. Moji malí se ji však modlí a velkou láskou a radostí: chudí, děti, pokorní, trpící, velmi mnoho věřících, kteří přijali mé pozvání.

Ďáblova pýcha bude přemožena pokorou malých a rudý drak bude definitivně pokořen a přemožen, když ho spoutám nikoliv silným řetězem, ale velmi křehkou šňůrou: svatým růžencem.

Je to modlitba, kterou se modlíte se mnou.

Když mě prosíte, abych se za vás modlila, vyslyším vás a spojím svůj hlas s vaším, sjednotím svou modlitbu s vaší.

Bude proto vždy účinnější, neboť vaše nebeská Matka je prosící všemohoucnost. Vždy obdržím, když prosím, neboť Ježíš nikdy nemůže říci ne, když ho prosí Matka.

Je to modlitba, která spojuje hlasy církve a lidstva, neboť se koná ve jménu těch, a nikdy jen z titulu osobního.

Rozjímáním jeho tajemství přicházíte k pochopení Ježíšova plánu, který se rýsuje v celém jeho životě od Vtělení až do dokonání jeho slavné velikonoční oběti. A tak pronikáte stále hlouběji do tajemství vykoupění. A k pochopení tohoto tajemství lásky docházíte prostřednictvím vaší nebeské Matky, když procházíte cestou jejího Srdce, abyste získali nesmírný poklad božské hořící lásky Srdce Kristova.

V této modlitbě jste utvářeni k dokonalému oslavování Otce častým opakováním modlitby, kterou vás naučil Ježíš: “Otče náš, jenž jsi na nebesích, posvět’ se jméno tvé, přijď království tvé.” Budete také vedeni k věčnému klanění Nejsvětější Trojici recitováním “Sláva Otcí i Synu i Duchu svatému.”

Vaše nebeská Matka vás dnes prosí, abyste používali svatého růžence jako nejúčinnější zbraně, abyste v tomto velkém boji bojovali podle pokynů “Ženy oděné sluncem”.

Přijměte mé pozvání: rozmnožte vaše večeradla modlitby a bratrství, zasvěťte se mému Neposkvrněnému Srdci a modlete se často svatý růženec. Tak bude tímto řetězem zcela spoután mocný rudý drak, jeho akční rádius se stále více zúží a nakonec ho bude možno učinit bezmocným a neschopným útoku.

Zázrak vítězství mého Neposkvrněného Srdce všichni uvidí!”

(Dáno v Port Landerdale, Florida, USA, dne 7. října 1983. Z knihy Kněžím, přemilým synům Panny Marie. Vydalo Středisko MKH, Černochova 7, 772 00 Olomouc)

Legionáři Kristovi

“Christus vita vestra” stojí velkými písmeny nad domovními dveřmi. Česky: Kristus - váš život. pod tím: Noviciát Legionářů Kristových. Mladý muž, který v Roetgenu roznáší reklamy, krátce a rozhodně zazvoní. Dveře se otvírají a bratr Wouter v černé sutaně okamžitě obdrží celý štos reklamních letáků. “Bud’ fit!” čte na jednom z nich a musí se smát. Na fotografii je znázorněn svalnatý muž, který zve do právě otevřeného fitcentra.

“Být fit pro Krista - v každém ohledu,” to by mohlo být také heslem mladých noviců v Roetgenu u města Cáchy. Kvůli následování Krista je tu zocelován duch i tělo. Novice - tohoto času jich je dvacetpět - potkáte se svěžím a povzbuzujícím pohledem. “Jsou to všechno muži, kteří by mohli být úspěšní také v normálním životě,” byl dojem bratra Antona, když v Německu v červenci loňského roku poprvé potkal rozrůstající se kongregaci. Také bratr Silvestr říká: “Takovou směs mladistvého nadšení a hlubokého, vážně míněného duchovního života jsem ještě nikdy předtím nepotkal.” Jak může dobře vypadající mladý muž přijít na nápad uzavřít svůj život za klášterní zed’? Jak se může vzdát své svobody a zřeknout se na celý svůj život ženy a dětí?

Může, a to díky svému povolání. Ale jak člověk zjistí, zda je povolán? Vizí nebo zjevením? Bratr Clemens kroučí hlavou: “Ne, ne. V mém životě není žádný okamžik, o kterém bych mohl říci, že to byl okamžik mého povolání. Bůh mě osobně povolal, v jistém okamžiku jsem řekl ano, ale připravoval mě na to celý život.”

“Povolání je jako milostná báseň. Bůh povolává z lásky. Muž nebo žena odpovídají ano, protože jsou zamilovaní do Boha.” Tato slova pocházejí od muže, který stál jako dvacetiletý seminarista student teologie v podobné situaci. To bylo 3. ledna 1941. V Turínské ulici číslo 39 ve městě Mexiku se večer shromáždilo třináct mladých. Marcial Maciel, chudý, zatím ještě na kněze nevysvěcený, obdržel od Boha povolání založit nové hnutí. Uprostřed světové války a pronásledování křesťanů v Mexiku se chtěli tito mladí v chudičkém sklepním bytě zcela věnovat pokoji a lásce mezi lidmi a lásce k Bohu. Mezitím vyrostlo ze skupiny těchto třinácti mladých

350 kněží a 2300 bohoslovců. Legionáři jsou zastoupeni v 17 zemích. Tam udržují v provozu více než 70 škol a 5 univerzit, dohromady 615 apoštolátních center. Svou apoštolskou práci zahájila "Kongregace papežského práva", jak se smí od roku 1965 nazývat, před šesti lety také v Německu. První apoštolátní centrum se rozvíjelo u Ingolstadtu. Skládalo se z irského otce Eamona Kellyho a jednoho dalšího řeholníka. Žili ve spartánsky zařízeném jednopokojovém bytě. Stůl, postel a židle byly dary. "Takové poměry povzbuzovaly moji důvěru v Boha," vzpomíná otec Kelly. "A já z toho těžím ještě dnes." Důvěra byla odměněna. Loňského roku se rozhodlo 6 nových noviců pro společenství v Roetgenu. Na skromných životních poměrech se nic nezměnilo. Noviciát je financován výhradně z dobrovolných příspěvků. Všude se šetří, všechno se dělá svépomocí. Počínaje vařením a praním až po stříhání vlasů. Dokonce i dosti vlhký sklep proměnili bratři ve víceúčelový prostor, a několik suterénních místnůstek v knižní archiv, prádelnu, žehlírnu a kuchyni. "Do it yourself" (udělej si sám) je základní vklad a Legionáři se ho chopili. Proto bere do ruky motyku a lopatu bratr Georg, doktor fyziky pevných látek, právě tak jako vyučený truhlář bratr Werner, aby po dlouhé dny vykopávali základy pro zed'.

Marcial Maciel dává svým legionářům na cestu heslo: "To, co má skutečnou hodnotu, je vydat svůj život pro Krista, tam a tak, jak on to chce." Formován má být celý člověk. "K tomu patří cizí řeči právě tak jako mytí nádobí," míní bratr Andreas. V jednom dopise matce z roku 1937 napsal sedmnáctiletý Marcial: "Nechtěl bych, aby ses modlila za mou inteligenci, zdraví nebo všechny ostatní věci, které mi jako dobrá matka přeješ. Chtěl bych jen, aby ses za mne moc modlila, abych byl svatým."

K zasvěcení Bohu a k výstavbě Božího království se cítí povoláno 25 mužů silného legionářského týmu. A proto nechtějí čekat, až bude ukončeno jejich dvanácti- až čtrnáctileté vzdělávání. Ale aby se stali dobrými a účinnými apoštolami Krista, přijímají novicové dlouhou cestu rádi. Ta začíná dvouměsíční kandidaturou, která má ukončit nalezení rozhodnutí pro své povolání. Pak začíná dvouletý noviciát. V tomto čase má být položen základ pro pozdější řeholní a kněžský život.

Pro pozdější život je velkým pomocníkem internacionalista společenství. V samotném Roetgenu se mluví hned několika jazyky. Bratr Emilio z Mexika se postará o to, aby zkrátka nepřišla španělština. Bratr Hans z Washingtonu mluví ještě raději anglicky, zatímco 6 nových noviců mu pomáhá prokousat se komplikovanou německou gramatikou. "Řečí se získává přístup ke kultuře národa," sděluje otec Kelly svoji osobní zkušenost. Na léta noviciátu navazují klasická humanitní studia. Pak následuje studium filozofie a teologie. Praktické zkušenosti s prací s mládeží anebo na misijním poli mají posloužit k tomu, aby byl nastávající kněz otevřen pro bídu svých bližních. To, zda pak jednou bude Legionář projíždět na hřbetě mezka jednotlivé indiánské vesnice v oblasti Maya v Mexiku, zda mu budou svěřeni studenti v Německu anebo zda bude angažován v týdenním televizním programu, závisí opět na jeho povolání. Stejně dobře se může cítit povolán dělat více pro Krista laik. A to ve své osobní životní situaci. Ať už jako student nebo jako otec rodiny. Proto založil roku 1949 Marcial Maciel hnutí "Regnum Christi", ve kterém dnes sdílí spiritualitu Legionářů Kristových 45000 laiků a mnoho diecézních kněží, aby mohli intenzivněji spolupracovat s jejich společenstvím.

"Znalost Krista, láska k němu a jako podmínka jeho následování a zvěstování," jak stanovila generální kapitula kongregace, mají být ještě silněji prožívány ve vlastních místních církvích. Také bratr Clemens byl začleněn, dříve než se rozhodl vstoupit do kandidatury, jako student hospodářské informatiky do hnutí "Regnum Christi". Plný činorodé horlivosti převzal ve svém domácím společenství jednu skupinu birmovanců. Kromě toho organizoval před třetí lety společně s ostatními mladými festival mládeže u příležitosti oslav 350 let Kevelaru. Od té doby se tento festival koná každoročně. Když se dívá zpět na studentské roky v laickém hnutí, je mu jasné: "Nyní poznávám, že toto mé angažování bylo již celé mé ano Kristu."

Z "Deutsche Tagespost"

přel. Petr Kubíček

Edward Górecki:

Obecné normy kodexu kanonického práva

Část I. (142 stran, 59,- Kč)

a část II. (97 stran, 40,- Kč)

Slyší-li mnohý z laiků slova církevní právo, pak se domnívá, že to není nic pro něho, ale snad jen pro kněze, protože ho právnické kličky nezajímají. Prostě je dost těch, kteří nerozlišují mezi církevním a světským právem. Rozdíl je však podstatný. V r. 1983 byl vydán nový zákoník církevního práva s názvem Kodex kanonického práva. V kodexu je zpracováno dědictví církve obsažené v knihách Písma svatého, v tradici, v rozhodnutích církve, které měly na mysli dosažení spásy, zvláště však v rozhodnutích II. vatikánského koncilu a v pokoncilových dokumentech. Zpracování je z pastoračního hlediska. Je možno říci, že je to jakýsi katechismus z hlediska církevní kázně. 10 let jsme čekali na vydání oficiálního překladu tohoto důležitého dokumentu. Nyní je velmi potřebné, aby jej mohli poznat a mu porozumět nejen duchovní, ale i laici. Při současném nedostatku kněží v mnohém nahrazují laici v duchovní správě kněze. Mnozí, kteří studovali teologii při CMTF v Olomouci mimořádnými způsoby, jistě si mohou prohloubit své znalosti pomocí těchto cenných pomůcek. Je mnoho těch, kteří taková studia absolvovat nemohli, ale mají o teologii zájem. Příručky srozumitelným a stručným způsobem seznamují s obecnými předpisy, na kterých je církevní právo vybudováno, a kterými se liší od práva civilního. Církevní zákoník je určen všem. Dokonce se týká i těch, kteří jsou pokřtěni mimo katolickou církev, ba dokonce i všech dalších lidí v některých záležitostech (manželství, ekumenismus, evangelizace ap.). V každém případě může znalost předpisů církevního práva pomoci odstranit i mnohá nedorozumění u lidí sice stojících mimo církve, ale majících dobrou vůli. Dík patří autorovi za vše, co jako kněz Wroclavské diecéze dělá pro církve v Čechách.

Dr. F. Polášek

Církevní aktuality

Ze zasedání konference biskupů Slovenska

Konference biskupů Slovenska na svém zasedání v Olomouci 7. a 8. listopadu jednala o pastoraci ve věznicích, armádě a vojsku ministerstva vnitra. Podle biskupa Tótha je téměř ve všech věznicích dobrá spolupráce s vedením, věřící pedagogové a psychologové navštěvují jednotlivé ústavy. Kněží konají pravidelně bohoslužby a připravují ke svátostem. Ve věznicích probíhají i katecheze.

Biskupové připravili spolu s vedením armády dohodu o duchovní správě, která dosud nevstoupila v platnost. Biskupové připravují vhodné kněze na tento druh duchovní služby, aby po schválení a podpisu dohody mohla ihned začít.

Návštěva papeže Jana Pavla II. zanechala v celé společnosti hluboké zážitky. Je třeba toto duchovní bohatství uvádět do života na všech úrovních činnosti církve.

V souvislosti se šířením kazety Radima Uzla "Láska je láska" ve slovenských školách biskupové prohlašují, že sexuální výchovu nelze oddělovat od komplexního pohledu na člověka. Právo a povinnost výchovy mají rodiče. Všichni ostatní se mohou zúčastnit výchovného procesu jen potud, nakolik jim to rodiče dovolí a pověří je. Kdo postupuje jinak, prohřešuje se proti přirozenému právu, lidským právům a dopouští se v této citlivé oblasti násilí. Konference biskupů Slovenska cítí povinnost a odpovědnost vyjadřovat se ke všem problémům člověka, které patří především do jeho morálního bohatství.

Další rok duchovní obnovy Slovenska, který začíná první adventní nedělí, bude probíhat na téma "církve". Biskupové k němu připravili pastýřský list.

Při KBS byla zřízena ekonomicko-právní kancelář. Jejím hlavním cílem je získávat a zpracovávat informace ekonomického a právního charakteru související se životem církve na Slovensku.

Ke společnému setkání českých a slovenských biskupů dojde ve dnech 21. až 23. října 1996 v semináři Banská Bystrica - Bačin.

Ekumenická konference o bývalé Jugoslávii

Bělehradský katolický arcibiskup Franc Perko přivítal, že od 27. do 29. listopadu se bude konat v Bělehradu mezinárodní ekumenická konference o usmíření v bývalé Jugoslávii, pod názvem "Konference o evropských církvích" (CEC) v nově otevřené pravoslavné teologické fakultě. Pro začátek mírového procesu je setkání "nejvýše nutné," prohlásil arcibiskup Perko. Proces usmíření bude vyžadovat ještě dlouhý čas, ale je přece potřeba nyní začít.

Očekává se, že konference se zúčastní 25 pravoslavných, 18 protestantských a sedm katolických zástupců ze zemí bývalé Jugoslávie, také ze zemí východní a západní Evropy a oblasti Středozemního moře. Arcibiskup Perko bude reprezentovat katolickou církev zbývajících území Jugoslávie. Konferenci má zahájit srbský pravoslavný patriarcha Pavle I.

Při konferenci má být zkoumáno téma "usmíření" v dimenzi teologické, politické a sociálně-politické. Témata jednání jsou vyznání, pokání a odpuštění v ekumenických vztazích, vztahy mezi církví, státem, národem a lidem.

Biskupové Slovenska požadují nový zákon o potratu

Konference biskupů Slovenska požadovala novelizaci zákona o potratu, který pochází ještě z doby komunismu. V oficiálním dopisu biskupské konference předsedovi Parlamentu Ivanu Gasparovičovi bylo poukázáno na to, že při potratu se jedná o usmrcení lidského života. Současná situace na Slovensku - kde se ročně provádí 38-40000 potratů, se projevuje lhostejností k základnímu právu člověka na život, ale také neodpovědností společnosti.

Slovenští biskupové zdůraznili, že pouhou novelizací zákona o potratu ve smyslu ústavy se nevytvoří zákon, který bere zřetel na křesťanské principy slovenského národa. Nutná jsou "vedlejší opatření", především v oblasti sociální a výchovné. Biskupská konference nabízí zároveň spolupráci církve při řešení potratového problému.

V Itálii zvýšení příspěvků na církve

Italové přispěli letos církvi větší finanční částkou než dříve. Podle sdělení italské biskupské konference se příspěvky zvýšily ve srovnání s předchozím rokem o 11 %. Italové mohou část svých daní odevzdat buď katolické církvi nebo jiným náboženským organizacím nebo státu na sociální iniciativy.

Denní tichá chvíle

(K pastýřskému listu našich biskupů)

V průběhu dějin církve se vytvořila řada způsobů, jak vést osobní modlitbu a jak vést rozjímání.

Sv. Terezie z Avily nám dává ve svém životopise velice jednoduchou, ale současně hlubokou definici vnitřní modlitby: "Podle mého mínění to není nic jiného než prodlévání u přítele, s nímž se setkáváme často a rádi sami, prodléváme u něho, poněvadž víme, že nás má rád."

Při modlitbě nejde tedy o velká slova a hluboké myšlenky, ale o prodlévání u přítele, který mě přijímá, který mě miluje. Ježíš říká také mně, co řekl svým apoštolům při poslední večeři: "Už vás nenazývám služebníky... nazval jsem vás přáteli" (Jan 15,15). Současně zve i mne: "Zůstávejte v mé lásce" (srv. Jan 15,9).

Kroky k hlubší modlitbě:

- ve svém bytě si vyhledej tiché místo, kde by ses mohl modlit nerušeně aspoň 15 minut,
- zvol si dobu, nejlépe vždy stejnou, která je vhodná pro tichou modlitbu,
- snaž se zcela uvolnit, jak tělesně, tak duševně. Odlož starosti všedního dne, jestliže tě sužují, odevzdej je Pánu, aby se on sám o ně staral a tys byl od nich oproštěn,
- snaž se koncentrovat zcela na to, že jsi nyní v přítomnosti Otce, v přítomnosti Ježíšově, v přítomnosti sv. Ducha. Přitom ti může pomoci to, že zavřeš oči a představíš si např. oheň, který viděl Mojžíš v hořícím keři. Nebo se pokus představit si Ježíše (např. při uzdravování

nemocných nebo na kříži, na jeho pouti nebo na loďce). Nebo niterně proživej, jak se nad tebou vznáší Duch sv. Podstatné je ztišit se a uvědomit si: nyní jsem v Boží přítomnosti,

- když jsi naplněn Boží přítomností, začni Boha chválit, vzdávat mu díky a prosit. Nech do sebe proudit Boží lásku a daruj mu svou lásku jako nepatrnou protihodnotu. Pak čti slova z Písma, která jsou určena pro dnešní den. Čti je třeba několikrát tak, jako by k tobě nyní zcela osobně mluvil Bůh. Rozvažuj tato slova ve svém srdci jako Maria (Lk 2,19). Jestliže daný text je vzat z evangelia, představ si scénu, která je tam líčená, vstup do této scény a “zažij sám na sobě” to, co tam Ježíš říká a koná. Nenech si přitom odvést k přílišnému vzletu ducha - myšlenkově výkony tu nejsou rozhodující. Nech ve svém srdci působit Pána. Nalezneš tam pokoj a sílu, která vyvěrá z jeho přítomnosti;

- modlitba může prostě začít rozhovorem s Ježíšem (nebo s Otcem). Snad by bylo dobré i připojit několik přímlov za rodinu, za své kolegy, za církev, za kněze, za členy společenství, za farnost apod.

- na závěr připoj “Otče náš” nebo “Sláva Otcí”, nebo prostě kříž,

- v průběhu dnes si připomínej slova Písma, o nichž jsi posledně rozjímal a čerpej z nich sílu a radost.

Někomu pomáhá i to, že si vede jakýsi duchovní deník, v němž si krátce zaznamenává, jaké měl prožitky při rozjímání.

Církevní aktuality

Arafat jmenoval zástupce ve Vatikánu

Jásir Arafat, prezident palestinské autonomní správy, jmenoval diplomatického zástupce ve Vatikánu. Jak oznámil palestinský list “Biladi”, má palestinský zástupce ve Velké Británii Afif Safich (45) dodatečně převzít tuto úlohu. Vatikán se jmenováním souhlasí. Diplomatieky styky navázal Vatikán s OOP v říjnu 1994.

Anglikánská duchovní konvertovala

Jedna z prvních ženských duchovních anglikánské církve v Irsku Phylis Fleuryová se stala katoličkou. Fleuryová, penzionovaná lékařka, byla vysvěcena v roce 1991 a pracovala v diecézi Raphoe. Svým pozdějším kontaktem s františkánským kostelem poznala “zvláštní teplo katolicismu” a rozhodla se ke konverzi, řekla novinářům.

Nové pastorační středisko pro královéhradeckou diecézi

Královéhradecký biskup Karel Otčenášek vyhlásil v pastýřském listě celodiecézní sbírku na vybudování pastoračního střediska. Bude umístěno v bývalé jezuitské koleji na Velkém náměstí, vystavěné před třemi stoletími. Úkolem centra bude provádět pastorační práci na úrovni celého východočeského regionu, sloužit apoštolátu skupin i jednotlivců, pořádat dny duchovní obnovy, spolupracovat se sdělovacími prostředky apod.

Otevřený dopis primátorovi hlavního města Prahy

V pondělí 30. října předala místopředsedkyně Unie katolických žen Ludmila Lamačová na Magistrátu hlavního města Prahy otevřený dopis jejímu primátorovi Dr. Janu Koukalovi, týkající se poškozování duševního, sociálního a mravního vývoje dětí různými pornografickými tiskovinami, filmy apod. Dopis uvádíme v plném znění:

Vážený pane primátore,

obracíme se na Vás jménem tisíců křesťanských žen, mluvíme však - jak jsme přesvědčeny - i za mnoho dalších pražských žen, zejména matek, které jsou vážně znepokojeny šířením pornografie ve městě, za jehož správu zodpovídáte.

Většina prodejců v pražských novinových stáncích se denně dopouští trestného činu ve smyslu 205 trestního zákona, když vystavuje pornografické tiskoviny na místech přístupných dětem a mládeži. Stejně je nutno kvalifikovat i jednání pracovníků v půjčovnách videokazet, kteří půjčují kazety s pornografickým obsahem dětem a mládeži, a rovněž pracovníků kin, kteří jsou zodpovědní za to, že jsou dětem a mládeži předváděny filmy s pornografickým obsahem.

Stejně závažné je i poškozování duševního, sociálního a mravního vývoje dětí a mládeže

filmy plnými nejhrubšího násilí, často předváděného velmi naturalisticky, jak na to upozornila loňská petice spisovatelů a tvůrčích pracovníků, kterou do dnešního dne podepsalo téměř sto tisíc občanů. Rychle se šíří i počítačové hry s brutálním obsahem, jež jsou dětem a mládeži přístupné v pražských hernách. Zde je z psychologického hlediska zvlášť významné, že dítě nejen přihlíží, nýbrž ono samo je aktérem násilí - i když "jen" na obrazovce. Mediální násilí není výslovně jmenováno v žádném zákoně, jsme však přesvědčeny, že je pro mladou generaci stejně nebezpečné jako pornografie.

Prosíme Vás, vážený pane primátore, abyste této záležitosti věnoval pozornost a použil svých pravomocí a svého osobního vlivu k ochraně dětí a mládeže před pornografií a mediálním násilím na území hlavního města Prahy. Jsme připraveny k osobnímu jednání, při němž se - jak doufáme - ukáží i konkrétní možnosti, jak bychom Vám mohly být v této věci nápomocné.

Se srdečným pozdravem a přáním všeho dobrého za Unii katolických žen

Ludmila Lamačová,

místopředsedkyně

Myšlenky k rozjímání

1. neděle adventní

Řím 13,11

Probuzení není vždy příjemné. Ale čeká-li mne někdo milý, mám-li před sebou očekávané setkání, cestu, na kterou se dlouho těším...? Potom se proberu rád. A dnes vstupuji do doby, která mne má vést k setkání s Ježíšem - vtělenou láskou Boží, zdrojem pokoje. Probuzení může být tedy radostí.

pondělí 1. adv. týdne

Mt 9,5-11

Přijdu... k tobě teď, jako k němu tenkrát. A klidně do tvé největší nesnáze. do tvé smrtelné nemoci - hříchu nebo beznaděje nebo nekonečné únavy, strachu nebo zklamání... Věříš mi?

úterý 1. adv. týdne

Lk 10,21-24

Vznešení si vyhledávají vznešené, moudří moudré, silní silné... a velký Bůh kupodivu malé, maličké. Mne. Ty kolem mne, ty "pode mnou". Důvod k obdivu. K důvěře právě v mé malosti, nedostatečnosti.

středa 1. adv. týdne

Mt 15,29-37

Nepokoj roste ze starostí, ohrožení, z osamění, z nedůvěry. Pokoj - z vědomí, že je o mne pečováno. Jak dlouho už mne vlastně Ježíš vytrvale a trpělivě sytí? A stále toho má pro mne, pro všechny dost.

čtvrtek 1. adv. týdne

Mt 7,24-27

Lidé trpí přebytkem informací a nedostatkem jistoty. Mnozí to řeší tím, že "vypínají sluch" a věřit chtějí jen sami sobě. Můžeme být od obou těchto pošetilostí ochráněni, přijmeme-li Ježíšovo slovo za skálu. Stavět na ní musíme ovšem každý den.

pátek 1. adv. týdne

Mt 9,27-31

O kvalitách (lidských, náboženských...) těch slepců tu není ani slovo. Ale je zřejmý naprosto kladný Ježíšův postoj k nim. Tak stojí Ježíš i vůči tobě - čeká jedině, že mu to věříš. Pokud ne, je chyba nejspíš v tobě. Pokud ano, mluv, co máš na srdci.

sobota 1. adv. týdne

Mt 9,27-31

O kvalitách (lidských, náboženských...) těch slepců tu není ani slovo. Ale je zřejmý naprosto kladný Ježíšův postoj k nim. Tak stojí Ježíš i vůči tobě - čeká jedině, že mu to věříš. Pokud ne, je chyba nejspíš v tobě. Pokud ano, mluv, co máš na srdci.

sobota 1. adv. týdne

Mt 9,35-10,1.5-8

Obcházel, učil, kázal, uzdravoval... staral se. Sloužil. K někomu z těchto potřebných lidí, kteří žijí dneska, chce přijít skrze tebe. Můžeme se tedy teď spolu na tom domluvit - kam tě pošle, co ti dá na cestu pro ně. Sám sebe se ptáš, kde je živý pramen, z něhož by mohla být načerpána taková životní síla? Nachází se v tajemné přítomnosti lásky. Kdybys věděl, že k tobě přichází Bůh neustále... To je pro tebe to nejdůležitější, abys objevil, že tě Bůh miluje. To je ten živý pramen. A Boží láska, to je jeho upřímnost, jeho odpuštění.